

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ရွာသစ်ကျေးရွာ

ရေပေကျေးရွာအုပ်စု

မိတ္ထီလာမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ
မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃
 ၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၃
 ၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ ရွာသစ်ကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆
 ၂.၂ ရွာသစ်ကျေးရွာအကြောင်း----- ၆
 ၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၇
 ၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)----- ၉
 ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၁၃

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၅
 ၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်----- ၁၆
 ၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၈
 ၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၀
 ၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ
ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၁
 ၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၄
 ၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့်
အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၇
 ၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၈
 ၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၂၉
 ၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၃၀

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၃၁

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၃

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၄

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၅

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၇

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၃၈

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၄၀

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေဂေအုပ်စု၊ ရွာသစ်ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ် သုံးသပ်ချက်ကို “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျ ရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်” မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာအင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူအဖြစ် Plan International Myanmar မှဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ဤရွာသစ်ကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန်ပုံစံများ၏ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထုကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ မှ အမျိုးမျိုးသောရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော် ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ရွာသစ်ကျေးရွာ၊ ရေဝေအုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေးသတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။
- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင် တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှု-စီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိက လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ရွာသစ်ကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ရွာသစ်ကျေးရွာသည် မိတ္ထီလာမြို့နှင့် ၂၂-မိုင်အကွာတွင် ရှိပါသည်။ ရေဝေကျေးရွာ၏ အနောက်ဘက်စွန်းစွန်း ၂-မိုင်ခန့်အကွာအဝေးတွင် တည်ရှိသည်။ ရွာ၏မြောက်ဘက် ၂-မိုင်ခန့် တွင် ထန်းတော ကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက် ၁-မိုင် ၅-ဖာလုံတွင် ကျောက်အိုးကျေးရွာ၊ အနောက် တောင်ယွန်းယွန်းတွင် အင်ပင်ဝ ကျေးရွာတည်ရှိပါသည်။

၂.၂ ရွာသစ်ကျေးရွာအကြောင်း

ရွာသစ်ကျေးရွာသည် မိတ္ထီလာမြို့နှင့် ၂၂-မိုင်အကွာတွင် ရှိပါသည်။ ရေဝေကျေးရွာ၏ အနောက်ဘက်စွန်းစွန်း ၂-မိုင်ခန့်အကွာအဝေးတွင် တည်ရှိသည်။ ရွာ၏မြောက်ဘက် ၂-မိုင် ခန့်တွင် ထန်းတော ကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက် ၁-မိုင် ၅-ဖာလုံတွင် ကျောက်အိုးကျေးရွာ၊ အနောက် တောင်ယွန်းယွန်းတွင် အင်ပင်ဝ ကျေးရွာတည်ရှိပါသည်။

လူမှုရေး နှင့် စီးပွားရေး- ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေ (၁၁၀) ရှိပြီး၊ အိမ်ထောင်စု (၁၄၃)စု ရှိပါသည်။ ရွာ၏ အကျယ်အဝန်း ဧရိယာသည် ၂၀-ဧက ရှိသည်။ လူဦးရေမှာ ကျား (၃၂၀)၊ မ (၃၆၀) စုစုပေါင်း (၆၈၀)ဦး ရှိသည်။ ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် နေထိုင်ကြသူများမှာ မိမိကျေးရွာတွင် မကပဲ ဘေးပတ်ဝန်းကျင် ရွာများနှင့်လည်း လူမှုဆက်ဆံရေးကောင်းမွန်သည်။ ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကိုကိုးကွယ် ကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများမှာ စိုက်ပျိုး

ရေး၊ တပိုင်တနိုင်မွေးမြူရေး၊ နေ့စားလုပ်ငန်း၊ ပြည်တွင်း/ပ ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ငန်းများဖြင့် လုပ်ကိုင် စားသောက်ကြသည်။

ပညာရေး- ကျေးရွာတွင် အ.မ.က (၁၉၁) မူလတန်းကျောင်းတစ်ကျောင်းရှိသည်။ ဆရာ (၂) ဦးနှင့် ဆရာမ(၅)ဦးရှိပြီး၊ ကျောင်းသား/သူဦးရေ (၉၃)ပညာသင်ကြားနေပါသည်။ ပညာရေး အား ဖြည့်ဆည်းရန် ဆရာ/မများနှင့် ကျောင်းသားမိဘများ ပါဝင်သော ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ရှိသည်။ မူလတန်းပြီးဆုံးပြီးနောက် အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းပညာကို ၂-မိုင်ခန့်အကွာ တွင်ရှိသော ရေဝေ အ.ထ.က (၇) သို့ သွားရောက် ပညာသင်ကြားရသည်။မိဘများ၏ စားဝတ်နေရေးခက်ခဲမှုကြောင့် ကလေးအချို့မှာ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း ပညာဆက်လက်မသင်ယူနိုင်ပဲ မိသားစုဝတ်ငွေကို ရှာရပါသည်။ ဘွဲ့ရ၀-ဦးရှိပြီး၊ ဆယ်တန်းအောင် ၂၆-ဦး ရှိသည်။ ဝန်ထမ်းဦးရေ ၇-ဦးရှိသည်။

ကျန်းမာရေး - ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးကို စောင့်ရှောက်သည့် ဝန်ထမ်းအဖြစ် အရံသားဖွား ဆရာမတစ်ဦး၊ သင်တန်းဆင်းဆေးဆရာ တစ်ဦးရှိပါသည်။ အရံသားဖွားဆရာမသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်များအား ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းနှင့် မီးဖွားသည့်အချိန်တွင် ကလေးမိခင် လိုအပ်ချက်များ လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ ရွာတွင်း မဖွားနိုင်သော မိခင်များအား ရွာမှ ၂၂-မိုင်ကွာဝေးသော မိတ္ထီလာပြည်သူ့ဆေးရုံတွင် ကိုယ်တိုင် လိုက်လံ ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

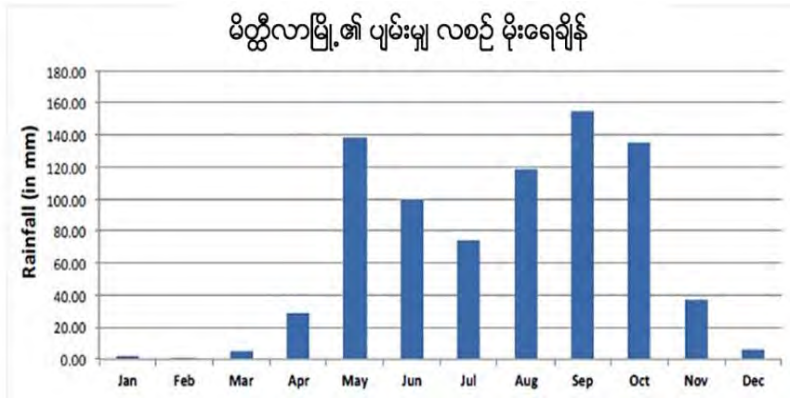
မိတ္ထီလာမြို့နယ်သည် ပုံ (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မြောက်လတ္တီကျု ၂၀°၅၃'၊ အရှေ့လောင်ဂျီကျု ၉၅°၅၃' မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဗဟိုချက်မတွင် တည်ရှိနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသော ခြောက်သွေ့ဒေသများကဲ့သို့ ၎င်းမြို့သည် အခြားမြို့နယ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မိုးရေချိန်ရရှိမှု နည်းပါးသည်။

မိတ္ထီလာမြို့နယ်ရှိ မိုးရေချိန်သည် ခြောက်သွေ့ဒေသရှိ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံကို ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ (၈၀၀) မီလီမီတာ အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်တိုင်းတာချက်များမှာ ပုံ (၅) အတိုင်း မေလနှင့် စက်တင်ဘာလများတွင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းခြောက်သွေ့ဒေသရှိမန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအတိုင်းရှိမိတ္ထီလာမြို့နယ်

ဧပြီလသည် ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၈.၂) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိ၍ အပူဆုံးလ ဖြစ်သည်။ မိတ္ထီလာ မြို့တွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၁၀) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၃) ရက်နေ့၏ (၄၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံး

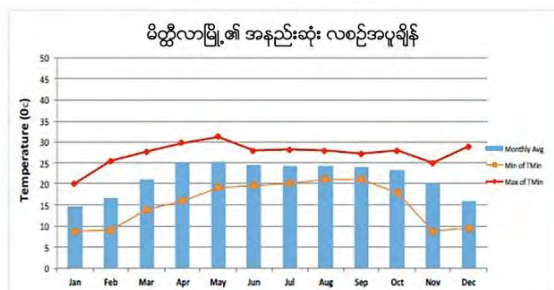
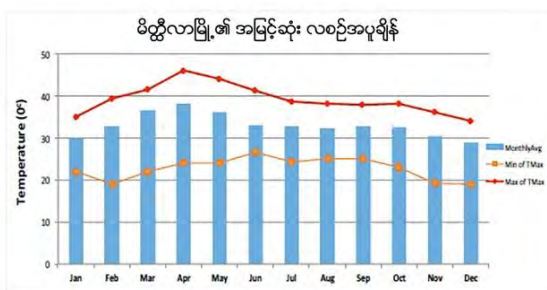

ပုံ၅/မိတ္ထီလာမြို့ ၏မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံသည်မေလနှင့်စက်တင်ဘာလတို့တွင်အမြင့်ဆုံးသို့ရောက်ရှိတတ်သော Bimodal ပုံစံကိုဖော်ပြသည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်၈၀၀မီလီမီတာသာရရှိသောကြောင့်[၅] မိုးသည်လေ့လာခဲ့သောမြို့နယ်များတွင်မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးရရှိသောမြို့ဖြစ်သည်။

အပူချိန်တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၀၇) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃) ရက်နေ့နှင့် (၁၉၉၂) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့များ၏ (၁၉)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင် (၁၉.၁၀) ဒီဂရီဆယ်လဆီရပ်ကို

တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။ အအေးဆုံးလများမှာ ပျမ်းမျှ အနိမ့် ဆုံးအပူချိန် (၁၄.၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိသော ဇန်နဝါရီလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများ ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့သော အအေးဆုံး၊ အပူချိန်များမှာ (၁၉၉၂) ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၆) ရက်နေ့ (၈.၈၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၈၁) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် (၈.၉၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်တွင် (၉.၃၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅) ရက်နှင့် (၁၉၈၃) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၃) ရက်များတွင် (၉.၅၀) ဒီဂရီ C နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ(၂၇) ရက်နေ့တွင် (၉.၇၀) ဒီဂရီ C ကိုလည်းကောင်း အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

မိတ္ထီလာမြို့တွင်းရှိ ပျမ်းမျှအနည်းဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လစဉ်အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်များကိုပုံ (၆) တွင်ဖော်ပြထားသည်။

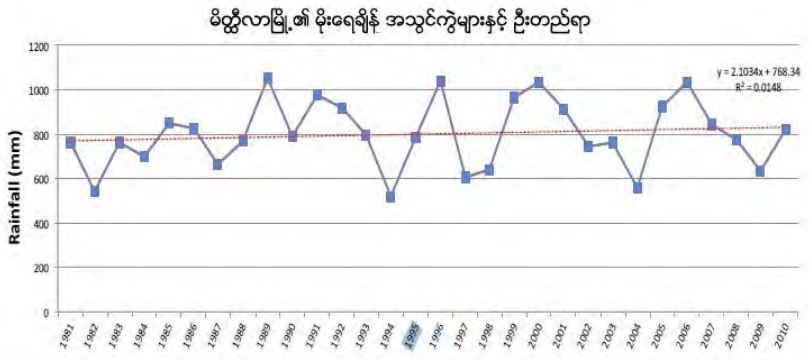

ပုံ၆/မိတ္ထီလာမြို့ လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံး (ပိပုံ) နှင့်အမြင့်ဆုံး(ယာ) အပူချိန်၊၁၉၈၁-၂၀၁၀အချက်အလက်များကိုစစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည်ဧပြီလသည်အပူဆုံးလအဖြစ်ဖော်ပြပြီးအမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှနေအပူချိန်နှင့်ညအပူချိန်တို့ကိုတိုင်းတာရရှိသည်။အခြားတစ်ဘက်တွင်နေနှင့်ညအပူချိန်များအားဖြင့်ဖော်ပြရလျှင်အအေးဆုံးလများမှာဇန်နဝါရီနှင့်ဒီဇင်ဘာလများဖြစ်ကြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 မိုးရာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
 နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်

နှစ်စဉ်-မိုးရေချိန် အမြင့်အသွင်ကွဲများကို မိုးရေချိန်အတက်အကျများဖြင့် မိတ္ထီလာမြို့တွင် တွေ့ရပြီး ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ပုံ (၇) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း (၈၀၀) မီလီမီတာ ရှိလေသည်။ နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း တိုင်းတာချက်များအရ (၁၉၉၄)ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး (၅၂၂)မီလီမီတာသာ ရရှိပြီးစိုစွတ်သော (၅၃) ရက်တွင် ရရှိမှုမညီမျှပေ။ ယင်းနှစ်များတွင် ၂၄ နာရီ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းမှုမှာ ဇွန်လ(၁၁)ရက်တွင် (၄၁) မီလီမီတာ၊ ဩဂုတ်လ(၆)ရက်တွင် (၄၁မီလီမီတာ)၊ မေလ (၃၀) ရက်တွင် (၃၂မီလီမီတာ)နှင့် မေလ ၂၈ ရက်တွင် (၂၉မီလီမီတာ) တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ ကျန်သောစိုစွတ်ရက်များမှာ (၂၀)မီလီမီတာ အောက်တွင်သာ တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။

အခြားတစ်ဘက်တွင် (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ်ဆုံးနှစ် အဖြစ် မိုးရေချိန် (၁၀၅၃) မီလီ မီတာကို တိုင်းတာမှတ်သားရ သည်။ ယင်းနှစ်တွင် (၂၄)နာရီ အတွင်း မိုးအလွန်အကဲ ရွာသွန်းမှုကို မေလ (၁၃)ရက် နေ့တွင် (၁၉၄ မီလီမီတာ) နှင့် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် (၁၁၄ မီလီမီတာ) အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားမိသည်။ အခြားသောတိုင်းတာ

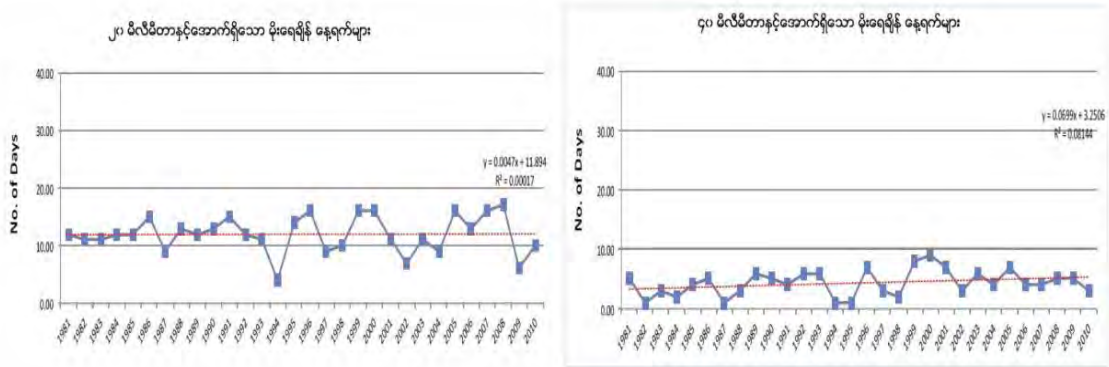

ပုံ ၇။ မိတ္ထီလာမြို့ ၏ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများ။ အချက်အလက်များသည် နှစ် (၃၀) အတွင်း နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများကို ဖော်ပြသည်။ အခြောက်သွေဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်နှင့် အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ၈၀၀ မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။

မှတ်သားမိသည့် ၂၄ နာရီအတွင်း မိုးရွာသွန်းမှုများမှာ အောက်တိုဘာလ(၇)ရက်တွင် (၆၃မီလီမီတာ)၊ ဩဂုတ်လ(၂၆)ရက်တွင် (၆၀မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် (၅၅မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ(၁၈)ရက်တွင် (၅၁မီလီမီတာ)၊ ဧပြီလ(၃၀)ရက်တွင် (၃၈မီလီမီတာ) ဇွန်လ(၁)ရက်နေ့တွင် (၃၀မီလီမီတာ) အောက်တိုဘာလ(၁၅)ရက်တွင် (၂၇မီလီမီတာ)နှင့် အောက်တိုဘာ(၂၃)ရက်တွင် (၂၆မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၁၀)ရက်တွင် ၂၁ မီလီမီတာနှင့် ဩဂုတ်လ(၂၁)ရက်တွင် (၂၀မီလီမီတာ) တို့အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ အခြားသောမိုးရွာသွန်းမှုများမှာ (၂၀) မီလီမီတာ အောက်များသာ ဖြစ်ကြသည်။ မိတ္ထီလာမြို့၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ မြင့်မားလာကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် အထက်နှင့်အောက် တူညီစွာရှိသော နှစ်များလည်းရှိသည်ဖြစ်ရာ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသည့် ထူးခြားမိုးရေချိန်ကို (၁၉၈၉)

ခုနှစ်တွင် (၁၀၅၃မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၄၃မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၇မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၃မီလီမီတာ) ကို အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

အသေးစိတ်ဆန်းစစ်မှုများ၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များသည် (၂၀) မီလီမီတာနှင့် (၄၀)မီလီမီတာကြားတွင် အနည်းငယ်မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပုံ ၈ ၊ ၂၀ မီလီမီတာနှင့်အောက် နှင့် ၄၀မီလီမီတာနှင့်အောက်မိုးရေချိန်များ သည်မိတ္ထီလာမြို့၏ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ကြောင်းအနည်းငယ်ဖော်ပြသည်။

နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်းတွင် မိတ္ထီလာမြို့တွင်(၂၄)နာရီအတွင်းတွင် မိုးရေချိန်၄၀မီလီမီတာ >ရှိ အကြိမ်ပေါင်း(၁၃၀) လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းအချက်များမှ မိုးရေချိန် (၉) ခုမှာ(၂၄)နာရီအတွင်း (၁၀၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သည်။ (၁၉၈၉ခုနှစ် မေလ၁၃ရက်နေ့တွင် (၁၉၄)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၃)ခုနှစ်မေလ(၂၃)ရက်နေ့တွင်(၁၈၀)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၁)ခုနှစ်၊ဇွန်လ(၂)ရက်နေ့တွင် (၁၂၁)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၉)ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်နှင့် (၂၀၀၆)ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၁၄)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၇)ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၀၂)မီလီမီတာနှင့် (၂၀၀၂)ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် (၁၀၁မီလီမီတာ)တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

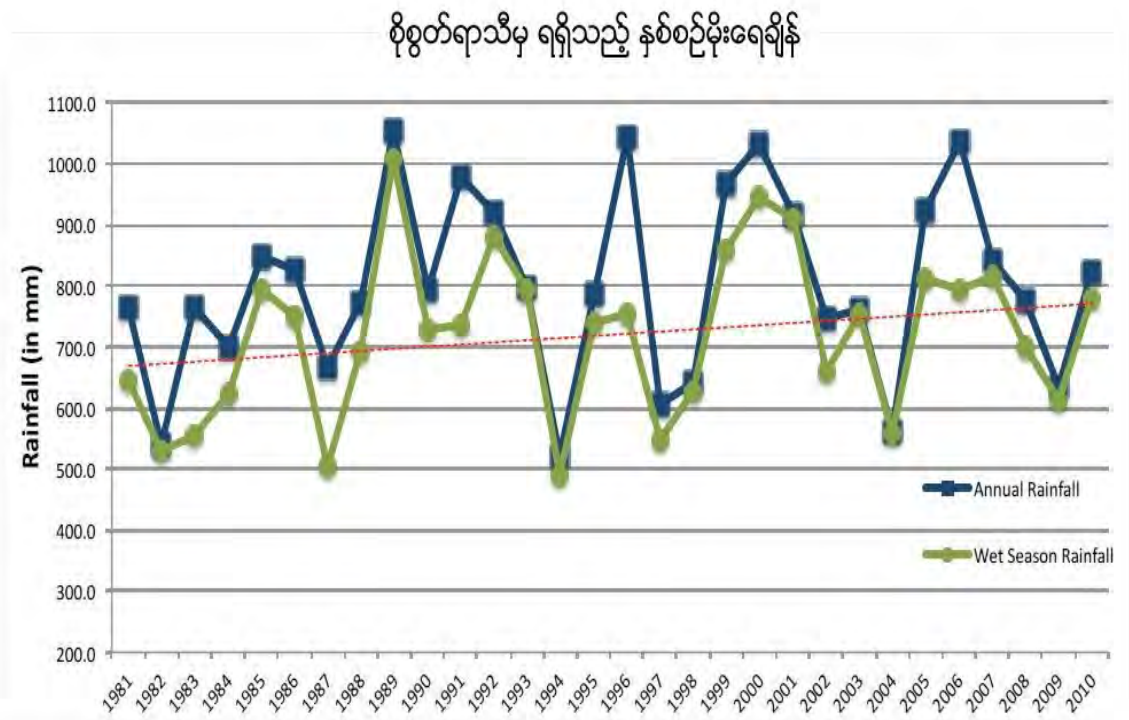
ဇယား ၂၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်းလွန်ကဲမိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ	
၂၄-နာရီလွန်ကဲမိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့်ရက်စွဲများ
၁၀၄မီလီမီတာ	၁၉၉၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၃ရက်
၆၆မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၄ရက်
၅၆မီလီမီတာ	၁၉၈၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၂၁
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၀မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၂၃
၄၇မီလီမီတာ	၂၀၀၆ခုနှစ်၊ဇူလိုင်လ၃ရက်
၄၃မီလီမီတာ	၂၀၀၈ခုနှစ်မတ်လ၂၆ရက်

(၁၀၀)မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်အများစုသည် စိုစွတ်ရာသီအတွင်း ဖြစ်ကြကြောင်းကို သတိပြုသင့်သည်။ သို့ရာတွင်(၂၄)နာရီအတွင်း(၁၀၀) မီလီမီတာ ရောက်ရှိသော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များကိုလည်း နိုဝင်ဘာလတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ဇယား (၂) တွင် ယင်းအချက်အလက်များနှင့် အခြားသော(၄၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ မိတ္ထီလာမြို့၏ ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိမှုများကို ဖော်ပြထားသည်။

စိုစွတ်၍ ခြောက်သွေ့မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် မိတ္ထီလာ၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်(၉၀%)မှာ စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်များဖြစ်သော်လည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ကွာဟမှုများသည် သိသာထင်ရှားလာသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်အရ (၁၉၉၉)ခုနှစ်၏စိုစွတ်ရာသီတွင် မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးတိုင်းတာမှတ်သားရသည် (၄၉၁မီလီမီတာ) နှင့် (၁၉၈၉)ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည့်မိုးရေချိန်မှာ (၁၀၀၆မီလီမီတာ) ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၄၊ ၁၉၉၃၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၃၊ ၁၉၈၂၊ ၁၉၉၈နှင့် ၂၀၀၉ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံး တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်မှာ (၂မီလီမီတာ- ၂၀မီလီမီတာသာ) ဖြစ်လေသည်။

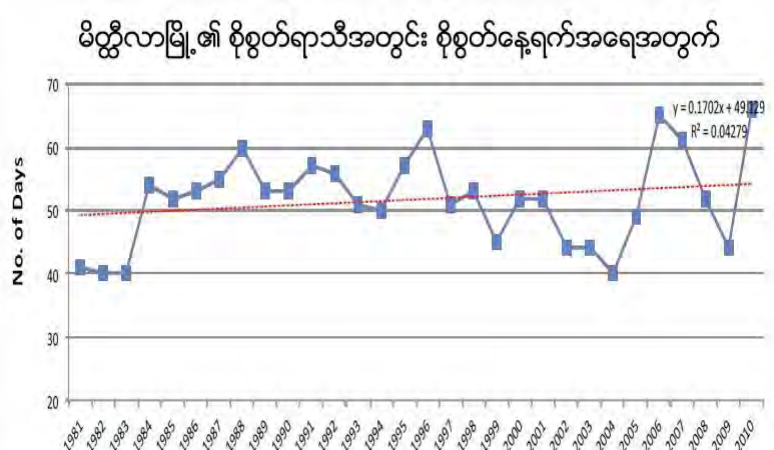
ပုံ ၉၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိ စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည့် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်

၁၉၉၆၊ ၁၉၉၁၊ ၂၀၀၆နှင့် ၁၉၈၃ခုနှစ်များအတွင်းတွင် စိုစွတ်ရာသီနှင့်နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်ရာသီအတွင်း အမြင့်ဆုံးအမှတ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း မှတ်သားနိုင်သည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်းတွင် ခြောက်သွေ့ရာသီသည် (၂၀၀) မီလီမီတာထက်ကျော်သော မိုးရေချိန်ကို ရရှိစေသောကြောင့် ခြောက်သွေ့လများအတွင်း လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များဖြစ်သွားကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ စိုစွတ်လရာသီ၏မိုးရေချိန်သည် အမြင့်ဘက်ကို ဦးတည်သွားနေကြောင်းဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇)နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်မှတ်သားမှုများသည် စိုစွတ်ရာသီ၏ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်ထက် ကျော်လွန်နေသည်။ ထူးခြားစွာဖြင့် ပိုမိုစိုစွတ်သော စိုစွတ်ရာသီများကို ၁၉၈၉တွင် ၁၀၀မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၀ခုနှစ်တွင် ၉၄၆မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၁တွင် ၉၀၉မီလီမီတာနှင့် ၁၉၉၂ခုနှစ်တွင် ၈၈၀မီလီမီတာတို့ကို အသီးသီးမှတ်သားမိသည်။ ယင်းစိုစွတ်ရာသီများ အတွင်းတွင် လွန်ကဲမိုးရေချိန် များကိုလည်း မှတ်သားရရှိသည်။

သို့ရာတွင် စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်သည် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်အောက် ရှိလျှင်ပင် ယင်းရာသီ အတွင်းတွင် ၂၀၀၂ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃၁ရက်နေ့တွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သောမိုးရေချိန်များကို တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ဒုတိယအခြောက်အသွေ့ဆုံး ရာသီမှာ (၁၉၈၇) ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက်ကျော်လွန် သည့် လွန်ကဲမိုးရေချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။

စိုစွတ်ရာသီဥတုအတွင်း စိုစွတ်နေ့ရက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ပြသနေသည်။ (ပုံ၁၀) ။နှစ်စဉ်စိုစွတ်နေ့ရက် (၅၂)ရက်ခန့်ပျမ်းမျှဖြစ်ပြီး (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် အများဆုံး နေ့ရက်များအဖြစ် (၆၆)ရက်(၂၀၀၆)ခုနှစ်တွင် (၆၅) ရက်၊ (၁၉၉၆)ခုနှစ်တွင် (၆၃)ရက်နှင့် (၂၀၀၇)ခုနှစ်တွင် (၆၁)ရက်နှင့် (၁၉၈၈)ခုနှစ်တွင် (၆၀)ရက် အသီးသီး တွေ့ရှိကြသည်။

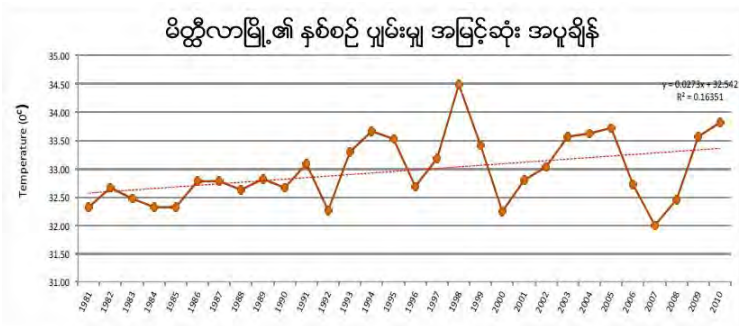
အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုသည် နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း စိုစွတ်သောရက်များမှာ (၅၂)ရက်နှင့်အထက်ရှိခဲ့ပြီး(၁၂)ရက်သာလျှင်(၅၁) မီလီမီတာနှင့် အောက်တွင်တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။

ပုံ ၁၀။ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း မိတ္ထီလာမြို့၏ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုဖြင့်သော စိုစွတ် နေ့ရက် အရေအတွက်များ။ စိုစွတ်နေ့ရက်အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ပြသသည်။

အပူချိန်အမျိုးအကွဲများ၊လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်

မိတ္ထီလာမြို့တွင် လေ့လာမှတ်သားခဲ့သော အပူဆုံးအချိန်သည် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန်(၃၃) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ (ပုံ၁၁)သည် ဒေသအတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်အမြင့်ဆုံး အမျိုးအကွဲများကို ၁၉၉၈ခုနှစ် အပူဆုံးနေ့ရက်များဖြင့် ဖော်ပြထားပြီး နှစ်စဉ်အပူချိန် (၃၄.၄၉)ဒီဂရီဆယ်လ်ဆီရပ် ပျမ်းမျှအပူချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။ ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၃.၈၂)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်သည် ၎င်းကာလများအတွင်းတွင် ဒုတိယအပူဆုံးအချိန်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

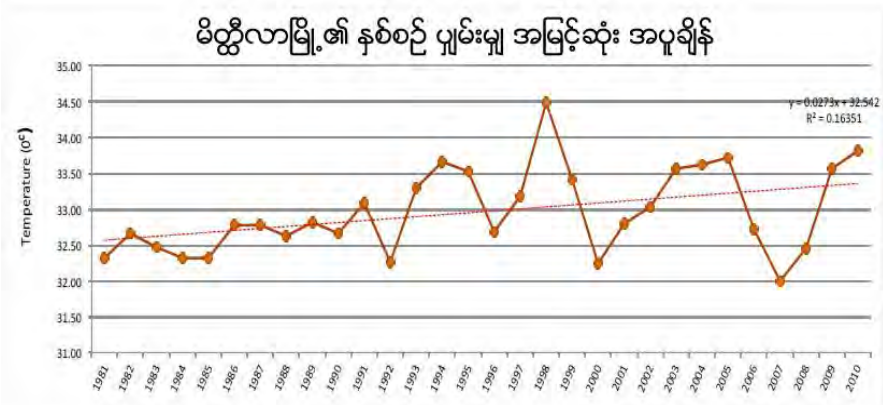
ပုံ ၁၁။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၈)ခုနှစ်တွင်ရက်ပေါင်း (၂၄၇) ရက်သည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းမှ (၂၇)ရက်သည်နေ့ အပူချိန် ၄၀နှင့်အထက် တိုင်းတာမှတ်သား ရရှိသည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာမိသည့် အမြင့်ဆုံး နေ့အပူချိန်မှာ (၄၃.၂၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၃ (၁၃ဇူလိုင်) လသည်နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်းတွင် အပူဆုံးနေ့အဖြစ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။ အခြားသောအပူချိန်များမှာ ၄၄ဒီဂရီဆယ်စီးရပ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက်)၊ ၄၃.၅၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၈ရက်)၊ ၄၃.၂၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၁၉၉၈ခုနှစ် မေလ၁၀ရက်) များဖြစ်ကြပြီး ၄၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၅) ကြိမ်တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး၎င်းမှ (၄) ကြိမ်မှာ ၂၀၁၀အတွင်းဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅ခုနှစ် မေလ၁၇ရက်၊ နှင့်၂၀၁၀ခုနှစ် ဇူလိုင်၂၅၊ မေ၁၃၊ ၁၅၊ နှင့်၁၇ရက်များ ဖြစ်ကြသည်)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ၂၀၀၈ခုနှစ်နှင့် နိုင်းယုဉ်လျှင်ရက်ပေါင်း (၁၇၆)ရက်သာလျှင် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး(၃၉)ရက်သည် အပူချိန်(၄၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အထက်ရှိကြောင်း မှတ်သားရသည်။ (မတ်လ၊ဇူလိုင်လနှင့်မေလ) တို့ဖြစ်ပြီး ရက်ပေါင်း(၁၁၂)ရက်သာလျှင် ပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်တွင် မှတ်သားရသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၁)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

ပျမ်းမျှအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ရွေ့လျား နေကြောင်းထင်ရှား နေပြီး နှစ်ပေါင်း(၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် မြင့်မားလာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် သာမန်အားဖြင့်

ပုံ ၁၁၊ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

ညနေ၆နာရီမိနစ်မှ နံနက်၆နာရီ၃၀အထိ တိုင်းတာရရှိသော ညအပူချိန်ကို အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံ(၁၂)သည် မိတ္ထီလာမြို့၏ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြပြီး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ(၂၁.၆၀)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဝန်းကျင် ရှိလေးသည်။ ၁၉၉၁ခုနှစ် ညအပူချိန်သည် (၂၀.၄၆)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အအေးဆုံးအဖြစ်တိုင်းတာရရှိသည်။ သို့ရာတွင် အပူဆုံးပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် (၂၂.၆၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) နှင့် ၁၉၉၈ခုနှစ်တွင် (၂၂.၃၉ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၉၁)ခုနှစ်တွင် ညပေါင်း (၂၅၀) မှာ ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ပို၍ပူနွေးပြီး ၎င်းတို့မှညပေါင်း (၁၁၈) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် (၂၅)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ဤနှစ်များအတွင်းအပူနွေးဆုံးညများမှာ မေလ၁၁ (၃၀.၇၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)၊ ဥပမာအားဖြင့် ညအပူချိန်၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ညပေါင်း ၂၄၂ညသည် ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ(၁၅)ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။

၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးညမှာ ၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက် (၃၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း (၆) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အဖြစ် တိုင်းတာရမိပြီး အားလုံးမှာ မေလအတွင်းတွင်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှစ်အတွက် အနိမ့်ဆုံးညအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ၃ရက်နေ့တွင် ၁၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ ၎င်းမှာ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှထက် ပို၍ပူနွေးသော ညများကိုကြုံတွေ့ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ရွာသစ်ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် ရာသီဥတုဆိုးရွားမှု နှင့်	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့် နည်းလမ်းများ
၁။	မိုးခေါင်ခြင်း	၂၀၁၀ မှ ၂၀၁၂	သစ်တော မရှိခြင်း	ရွှေ့ပြောင်းသူများလာခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်ရောင်းစားခြင်း၊ မြေရောင်းခြင်း
၂။	ရေရှားပါးခြင်း	၂၀၁၀ မှ ၂၀၁၅	ဆည်မှာ ရေလုံလောက်မှု မရှိခြင်း	ညအချိန် ရေခပ်ခြင်း၊ ရေစောင့်ခပ်ရခြင်း၊ အလှည့်ကျ ခပ်ရခြင်း
၃။	ရွှေ့ပြောင်းသူများလာခြင်း	၂၀၀၁ မှ ၂၀၁၆	ဝင်ငွေပေးနိုင်တဲ့ အလုပ်မရှိခြင်း	ငွေကြေးများများပေးတဲ့နေရာ သွားလုပ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရေပေအုပ်စု၊ ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် မိုးခေါင်ခြင်းကို (၃)နှစ်ဆက်တိုက် မိုးခေါင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုနှစ်များမှာ ၂၀၁၀၊ ၂၀၁၁ နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များတွင် မိုးခေါင်ခဲ့ပါသည်။ မိုးခေါင်ရသော အဓိက အကြောင်းအရင်းမှာ သစ်တောများ မရှိခြင်းကြောင့် ရွာသစ်ကျေးရွာ မိုးခေါင်ခြင်းကို (၃)နှစ် ဆက်တိုက် ခံစားခဲ့ကြပါသည်။ ကျေးရွာလူထု အနေဖြင့် မိုးခေါင်ခြင်းကို ခက်ခဲစွာ ခံစားခဲ့ ကြပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် ဘေးဒဏ်ကို တော်တော်ရင်ဆိုင် ခဲ့ကြပါသည်။ မိုးခေါင်ခဲ့ကြသောကြောင့် ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် ကျေးရွာမှ ပြောင်းရွှေ့ကာ အခြား အရပ်ဒေသများသို့ သွားရောက်ခဲ့ကြခြင်း၊ မိမိအိမ်တွင် မွေးမြူထားကြသော အိမ်မွေး တိရစ္ဆာန်များကို ရောင်းချကာ စားသောက်ခြင်း၊ ကြွေးများများ ဆပ်ခဲ့ခြင်းများနှင့် မိမိတို့ ဘိုးဘွား အဆက်ဆက်မှ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော မြေယာများကို ပေါင်နံ့ခြင်း၊ ရောင်းချခြင်းဖြင့်လည်း ဖြေရှင်းခဲ့ကြပါ သည်။

ရေရှားပါးခြင်း

ရေပေအုပ်စု၊ ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် ရေရှားခြင်းကို (၅)နှစ်ဆက်တိုက် ရှားပါးခဲ့ပါသည်။ ရေရှားခြင်းကို ၂၀၁၀၊ ၂၀၁၁၊ ၂၀၁၂၊ ၂၀၁၃ နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်များတွင် ဆက်တိုက်ရေ ရှားပါးခြင်း ခံစားခဲ့ကြရပါသည်။ ရေ ရှားပါးခြင်းကို အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာ ကျေးရွာ၏ တောင်ဘက် ဆည်မှာ ရေ မနေသောကြောင့် ဆည်အောက် တွင်ရှိသော ရေတွင်းမှာ ရေမထွက်တော့ခြင်း ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ရေရှားပါးခြင်းကို သောက်ရေအတွက် ကျေးရွာ လူထုအနေဖြင့် ရေခပ်သွား ရခြင်း၊ ရေအား စောင့်ခပ်ရခြင်းများ ဖြေရှင်းခဲ့ကြရပါသည်။

ရွှေ့ပြောင်းသူများလာခြင်း

ရေပေအုပ်စု၊ ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်သောသူများမှာ နှစ် ၂၀ မှ ၂၅ နှစ်အတွင်း လုပ်ကိုင်သူများလည်း ရှိကြပါသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၆ ခုနှစ်များတွင် အများဆုံး သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းမှ ကျေးရွာမှ ပြောင်းရွှေ့သွားလာလုပ်ကိုင်သွား လာခြင်းမှ ဝင်ငွေပေးနိုင်တဲ့ အလုပ်မရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ငွေကြေးများများရသော နေရာ ပြည်တွင်း ပြည်ပဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြရပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒိန်

ရေပေအုပ်စု၊ ရွာသစ်ကျေးရွာ၏ ရာသီခွင်ပြကွဲဒိန်												
အထွေထွေအရာ	တန်ဖု	ကဆုန်	နယုန်	ဝါဆို	ဝါခေါင်	မေလပြည့်	မေလကျော်	မေလအစော	မေလအလယ်	မေလအနောက်	မေလအဆုံး	မေလအစဉ်
ရေပေအုပ်စုအဖွဲ့												
ရိတ်သီးဂေ့				-								-
ခွေးခြံဂေ့		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ဝဠာဝဂေ့												
ထွန်းခါးခါး												
ဝင်ခွေ												
ထွက်ခွေ												
ရေပေကျရောက်	ဝယ်ချော	-	-	တုတ်ကျော့	တုတ်ကျော့	-	-	မျှဝဲ	-	-	မျှဝဲ	ဝယ်ချက်
ရေပေကျရောက်	ခွက်ချာ	ကျော့ချာ	ဆီခွက်	-	-	-	-	ဆီခွက်	ဆီခွက်	ဆီခွက်	-	ကျက်ချာ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

တန်ခူးလတွင် လယ်ခင်းများထွန်ခြင်း၊ အမှိုက်ကောက်ခြင်း၊ နွားချေးများချခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ နယုန်လတွင် နမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ဝါ စသည်များကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ဝါခေါင် လတွင် နမ်းများကို ရိတ်သိမ်းကြပါသည်။ တော်သလင်းလတွင် ထောပတ်ပဲ၊ ပြောင်းများကို စိုက် ပျိုးကြပါသည်။ နတ်တော်လတွင် ပြောင်းများ၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ထောပတ်ပဲများကို ရိတ်သိမ်းကြပါသည်။ ပြာသိုလ်လတွင် သီးနှံများရိတ်သိမ်းထားသော ယာခင်းများကို ထွန်ယက် ထားကြပါသည်။

မွေးမြူရေး

ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် နွား၊ ဝက်၊ ဆိတ်၊ ကြက်များ မွေးမြူကြပါသည်။ ထို တိရစ္ဆာန်များကို (၁၂)လရာသီ မွေးမြူထားကြပါသည်။ ထိုမှ သားပေါက်များကို ရောင်းစားကြပါသည်။ အချို့သော ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်သော နှစ်များတွင် ကျေးရွာသူ/သားများက မိခင်များ ရောင်း ကြရပါသည်။ အချို့သော နှစ်များတွင် ရောဂါများ ကျရောက်သောကြောင့် အများအပြား ရောင်း လေ့ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ဆိတ်များကို စီးပွားဖြစ်အဖြစ် မွေးမြူကြပါသည်။ မိုးခေါင် သောနှစ်များတွင် အစာရေစာ ရှားပါးသော အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့ခဲ့ရ ဘူးပါသည်။

ပညာရေး

ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် အစိုးရမှ ဖွင့်ထားသော မူလတန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းရှိပါသည်။ (၄)တန်းအထိ နေပြီးသောအခါ ရေပေအထက်တန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်သင်ကြားခဲ့ရပါသည်။ ယခုနှစ်များတွင် ကျေးရွာတွင်း ပညာတတ်မြောက်သူဦးရေမှာ ယခင်နှစ်များထက် များပြားလာ ပါသည်။

ထန်းတက်သမား

ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် ယခင်နှစ်များထက် ထန်းတက်တောင်သူအများအပြား တက်ရောက် ကြပါသည်။ ယခု နှစ်များတွင် ထန်းတက်သော တောင်သူများမှာ အနည်းငယ်မျှသာ တက်ကြ တော့ပါသည်။ တပို့တွဲလနှင့် တပေါင်းလများတွင်သာ ဝင်ငွေမှာ အနည်းငယ်မျှသာ ဝင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထန်းတက်တောင်သူများသည် ဝင်ငွေ မကောင်းသောကြောင့် ဝင်ငွေကောင်းသော ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားရောက်လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။

ဝင်ငွေ

ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေမှာ အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။ နယုန်လတွင် ဝင်ငွေမှာ အနည်း ငယ်သာ ဝင်ပါသည်။ ဝါဆိုလမှ ပြာသိုလများတွင် ဝင်ငွေမှ တောင်သူလုပ်ငန်းများမှ သီးနှံများ ဝင်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များမှ ရောင်းချ၍ ဝင်ငွေရခြင်း၊ သားသမီးများမှ ငွေများပို့သောကြောင့် ဝင်ငွေမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျန်နှစ်လတွင် ဝင်ငွေမှာ နည်းပါးသွားပါသည်။

ထွက်ငွေ

ရေပေအုပ်စု၊ ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေနှင့် ထွက်ငွေမှာ မျှတမှု မရှိပါ။ ထွက်ငွေမှာ တန်ခူးလမှစ၍ ထွက်ငွေများ ရှိပါသည်။ သီးနှံများ စိုက်ပျိုးသောအချိန်၊ သီးနှံများ ရိတ်သိမ်းသော လများတွင် ထွက်ငွေမှ များပြားကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းမှာရှိသော သူများသည် မိုးခေါင်သော ကြောင့် သီးနှံများမရသော နှစ်များတွင် ငွေတိုးယူကာ သုံးစွဲကြပါသည်။

ရောဂါကျရောက်မှု(လူ)

ရွာသစ်ကျေးရွာသူ/သားများသည် တပေါင်း၊ တန်ခူးလတွင် သရက်သီးများ စားခြင်းကြောင့် ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျှောရောဂါများဖြစ်ခြင်း၊ ဝါဆို/ဝါခေါင်လများတွင် တုပ်ကွေးများဖြစ်ခြင်း၊ တန်ဆောင်မုန်းလနှင့် တပို့တွဲလများ တွင် ရာသီအကူးအပြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဖျားခြင်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ရောဂါကျရောက်မှု တိရစ္ဆာန်များ

ရွာသစ်ကျေးရွာအတွင်း မွေးမြူကြသော နွား၊ ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက်များသည် ရောဂါများ ကြရောက်မှုတွင် တန်ခူးလနှင့် ကဆုန်လများတွင် ခွာနာ၊ လျှာနာရောဂါဖြစ်ခြင်း၊ နယုန်လတွင် ဆီးအောင့်ခြင်း၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်လ၊ ပြာသိုလတွင် အေးသောကြောင့် ဆိတ်နာများ ဖြစ်ပွားကြပါသည်။ တပေါင်းလတွင် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကျေးရွာတွင်းရှိ အိမ်တိုင်း ကြက်နာများ ဖြစ်ကြပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြုမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ပြဆိုရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေဝေအုပ်စု ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် အရင်းအမြစ် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြု မြေပုံကို ကျေးရွာသူ/သားများနှင့် ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ရွာသစ်ကျေးရွာသည် အိမ်ခြေ (၁၀၂)အိမ် ရှိပါသည်။ တောင်သူအိမ် (၅၆)အိမ်၊ လက်လုပ်လက်စားအိမ်(၄၁)အိမ်၊ ထန်းတက်သောအိမ် (၃)အိမ်နှင့် ပန်းရံလက်သမားအိမ် (၃)အိမ် ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်(၉)အိမ် ရှိပါသည်။ ရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် စာသင်ကျောင်းရှိပါသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းလည်း ရှိပါသည်။ ရွာ၏ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် သင်္ချိုင်းကုန်း ရှိပါသည်။ ရွာသစ်ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များမှာ ရေ၊ သစ်ပင်၊ ယာတို့ဖြစ်သည်။ ရွာဘုံပိုင် ရေတွင်းများမှ ရွာ၏အလယ်တွင် စက်ရေတွင်း (၁)တွင်း၊ ရွာ၏အရှေ့တောင်ဘက်တွင် ရေချိုသောက်ရေတွင်း (၂)တွင်း ရှိပါသည်။ ကျေးရွာကို မီးပေးသော မီးစက်လည်း ရှိပါသည်။ ရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် ချောင်းရှိပါသည်။ ဆည်လည်းရှိပါသည်။ ထိုချောင်းမှာ မိုးရာသီတွင် အန္တရာယ်ရှိပါသည်။

စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ ထိုမှထွက်သော သီးနှံများကို ရေဝေ-မိတ္ထီလာသို့ ရောင်းချကြပါသည်။ သရက်ပင်နှင့် ဇီးပင်များလည်း နှမ်း၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ ခရမ်းချဉ်၊ ငရုတ်၊ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ထိခိုက်ပျက်စီးလွယ်သော အိမ်များမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်း၊ ကလေး၊ အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ရွာတွင် ဈေးဆိုင် (၂)ဆိုင် ရှိပါသည်။ ရွာ၏ အနောက်ဘက်သို့ သွားလျှင် အင်ပင်ဝကျေးရွာသို့ ရောက်ရှိပြီး လူမှုရေးအရ သွားလာလှုပ်ရှားကြပါသည်။ ရွာ၏ အရှေ့ဘက်သို့သွားလျှင် ညောင်ဇောက်ကျေးရွာသို့ ရောက်ပြီး ထိုမှဆက်၍သွားလျှင် ရေဝေရွာသို့ရောက်ရှိ ပါသည်။ ရေဝေရွာသို့ ဈေးသွားခြင်း၊ ပညာရေးအရ သွားလာခြင်းမှာ ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် မူလတန်းအထိသာရှိပြီး အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်း ပညာကို ရေဝေကျောင်းသို့ သွားရောက်သင်ကြားရပါသည်။ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးအရလည်း သွားလာလှုပ်ရှားလျက် ရှိပါသည်။ ရွာ၏အနောက်တောင်ဘက်တွင် သစ်တောကြီးပိုင်း ရှိပါသည်။ ထိုသစ်ပင်များလည်း ပြုန်းတီးနေပါသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အရည်အသွေးများ လျော့ကျနေပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သစ်ပင်များ ပြုန်းတီးခြင်း၊ မြေဆီလွှာများ ပျက်စီးခြင်းမှာ ယခင်က မြေဩဇာအဖြစ် နွားချေးများကိုသာ အသုံးပြုကြပြီး ယခုအခါ မြေဩဇာများ အသုံးပြုလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ယခုလက်ရှိမူ မိုးလေဝသ မမှန်ကန်ခြင်းများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ မွေးမြူရေးမှာ ဆိတ်၊ နွားတို့ကို မွေးမြူကြပါသည်။ ကျန်းမာရေးအရ ရေဝေ၊ မိတ္ထီလာသို့ သွားရောက်ကုသကြရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆေးပေးခန်း မရှိပါ။ ကလေးများ အကြိုက်ဆုံးနေရာမှာ ရွာ၏ တောင်ဘက်အိမ်ပိုင်းကွက် ဖြစ်ပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်

ရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် ချောင်းရှိပါသည်။ ဆည်လည်းရှိပါသည်။ ထိုချောင်းမှာ မိုးရာသီတွင် အန္တရာယ်ရှိပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် ရေဝေ အထက်တန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်၍ စာသင်ကြားရသော အလယ်တန်း အထက်တန်းကျောင်းသူ/သားများအနေဖြင့် ချောင်းရေကျချိန်တွင် အန္တရာယ်ရှိနိုင်ပါသည်။ အချို့သော ချောင်းရေကျသောရက်နှင့် ရေဝေဈေးနေ့ တိုက်ဆိုင်မှုရှိလျှင် ဈေးဝယ်ရန်အခက်အခဲနှင့် ချောင်းကူးသူများအတွက် အန္တရာယ်ရှိနိုင်ပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်မှုဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ကျေးရွာတွင်း ထိခိုက်လွယ်အုပ်စုများမှာ ကလေးငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ မသန်စွမ်းသူများ၊ အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြသည်။ အဓိကအားဖြင့် နေ့စားလုပ်ကိုင်ကြသူများ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများရှိ အိမ်များနှင့် အနဲငယ်သော မသန်စွမ်းရှိသော အိမ်ထောင်စုတွင် ထိုကလေးငယ်အား အချိန်ပေးခြင်းကြောင့် မိသားစုစီးပွားရေး ကောင်မွန်စွာ မလုပ်ကိုင်နိုင်၍ နွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများသည် ထိခိုက်လွယ်သော အနေအထားဖြင့် ရှိကြပါသည်။

ကလေးများမနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် စာသင်ကျောင်းနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းပိုင်းတို့တွင် ပျော်ရွှင်စွာ ကစားလေ့ရှိကြသည်။ ရွာ၏ အနောက်မြောက်ဘက်ရှိ သချိုင်းမြေနီးရာသို့ ကြောက်ရွံ့သောကြောင့် ကလေးများ မသွားရဲကြ မသွားကြပေ။

ရပ်ရွာ၏ အနီးအနားကျေးရွာများမှာ အရှေ့ဘက်တွင် ညောင်ဇောက်နှင့် ရေဝေကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ကျောက်အိုးကျေးရွာ၊ အနောက်တောင်ဘက်တွင် အင်ပင်ပနှင့် မြောက်ဘက်တွင် ထန်းတောကျေးရွာတို့ တည်ရှိသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်နှင့် ဖိစီးမှုများ ဘယ်လိုပြုမူနိုင်သလဲ၊ ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းများ အပေါ် ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လို ကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေ ဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးရှိနိုင်သလား? (တစ်ခြား) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလိုက်လေ့ရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း
နွမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ထောပတ်ပဲ၊ ဝါ၊ ငရုတ်၊ ခရမ်းချဉ်	ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်တွင် လုံလောက်သော အစားအစာ ရရှိပါသည်	အပွင့်ကြောခြင်း၊ သီးလုံဖောက်ပိုးဝင်ခြင်း၊ မြေတွင်းပိုး၊ အသီးများပုပ်ခြင်း၊ မိုးခါး၊ နှင်းခါးကျခြင်း	ပိုးသတ်ဆေးကာခြင်း၊ မြေတွင်းပိုးသတ်ဆေးထည့်ခြင်း၊ မြေဩဇာများ ထည့်သွင်းပေးခြင်း	မျိုးကောင်း မျိုးသန့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်
နွား၊ ဆိတ်၊ ဝက်၊ ကြက်	ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်တွင် လုံလောက်သော အစားအစာ ရရှိပါသည်။	ဈေးမကောင်းခြင်း၊ ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော၊ ဆီးအောင့်ခြင်း၊ ခွာနာ၊ လျှာနာဖြစ်ခြင်း၊ ကြက်နာများဖြစ်ခြင်း	ဆေးလုံးတိုက်ခြင်း၊ ဆေးထိုးခြင်း	တိ/မွေးကု သင်တန်း ဟောပြောပွဲများ
လှည်း၊ ဆိုင်ကယ်	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ အပျော်အပါး	ဆိုင်ကယ်မှောက်၊ လမ်းမကောင်းခြင်း၊ ကုန်များတင်မရခြင်း	လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ပေးခြင်း၊ စီးပွားရေးသင်တန်း လုပ်ပေးခြင်း	စာကြည့်တိုက်ဖွင့်ခြင်း၊ စီးပွားရေးသင်တန်း ယာဉ်၊ လမ်းစည်းကမ်းများ ချမှတ်ခြင်း

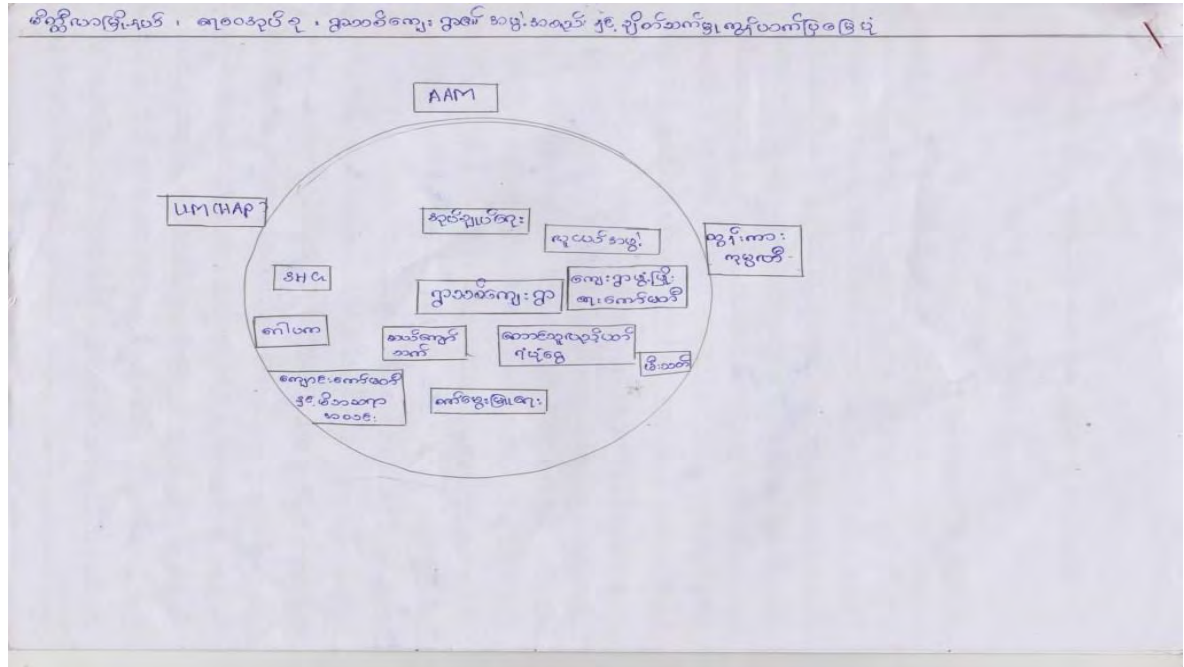
သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်
နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ထောပတ်ပဲ၊ ခရမ်းချဉ်

ရွာသစ်ကျေးရွာတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးထားသော သီးနှံများသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်တွင် လုံလောက်သော အစားအစာအဖြစ် ဖူလုံပါသည်။ ထို သီးနှံများ ပေါ်တွင် ရွက်လိပ်ပိုးကျခြင်း၊ အပွင့်၊ အသီးကြွေခြင်း၊ သီးလုံးဖောက်ပိုးဝင်ခြင်း၊ အရွက်ဝါခြင်း၊ အသီးပုတ်သွားခြင်း၊ မှိုတက်ခြင်း၊ မိုးခါး၊ နှင်းခါးများကြောင့် တောင်သူများ ဒုက္ခရောက် ခဲ့ကြရပါသည်။ ထိုသို့ မဖြစ်စေရန် ကျေးရွာလူထုက ပိုးသတ်ဆေးများ ဖြန့်ခြင်း၊ မြေဩဇာများ တည်ခြင်း၊ မြေတွင်း ပိုးသတ်ဆေးများ ဖျန်းခြင်းများဖြင့် ကာကွယ်ကြပါသည်။ ထိုသို့ မဖြစ်စေရန် ကျေးရွာအနေဖြင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ် သင်တန်းများ လိုအပ်ပါသည်ဟု ပြောပါသည်။

နွား၊ ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက်

ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးတွင် နွား၊ ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက်များကို မွေးမြူကြပါသည်။ ထိုတိရစ္ဆာန် များသည် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ချိန်တွင် ဝမ်းစာရေးအတွက် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ အထောက်အကူပြုပါသည်။ ထိုသို့အချိန်များတွင် ဈေးမကောင်းခြင်း၊ ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျှောရောဂါ ဖြစ်ခြင်း၊ နေအရမ်းပူသောကြောင့် ဆီးများအောင့်ခြင်း၊ နွားများတွင် ခွာနာ၊ လျှာနာဖြစ်ခြင်း၊ ကြက် နာများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထို ရောဂါများ ကျချိန်တွင် ဆရာခေါ် ထိုးရခြင်း၊ ဆေးများ၊ တိုက်ခြင်း၊ ဆေးများလိမ်းကာ ကာကွယ်ကြပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ချိန်တွင် ကာကွယ်ရန် တိ/မွေးကုသင်တန်းများ၊ ဟောပြောပွဲများ လိုအပ်ပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

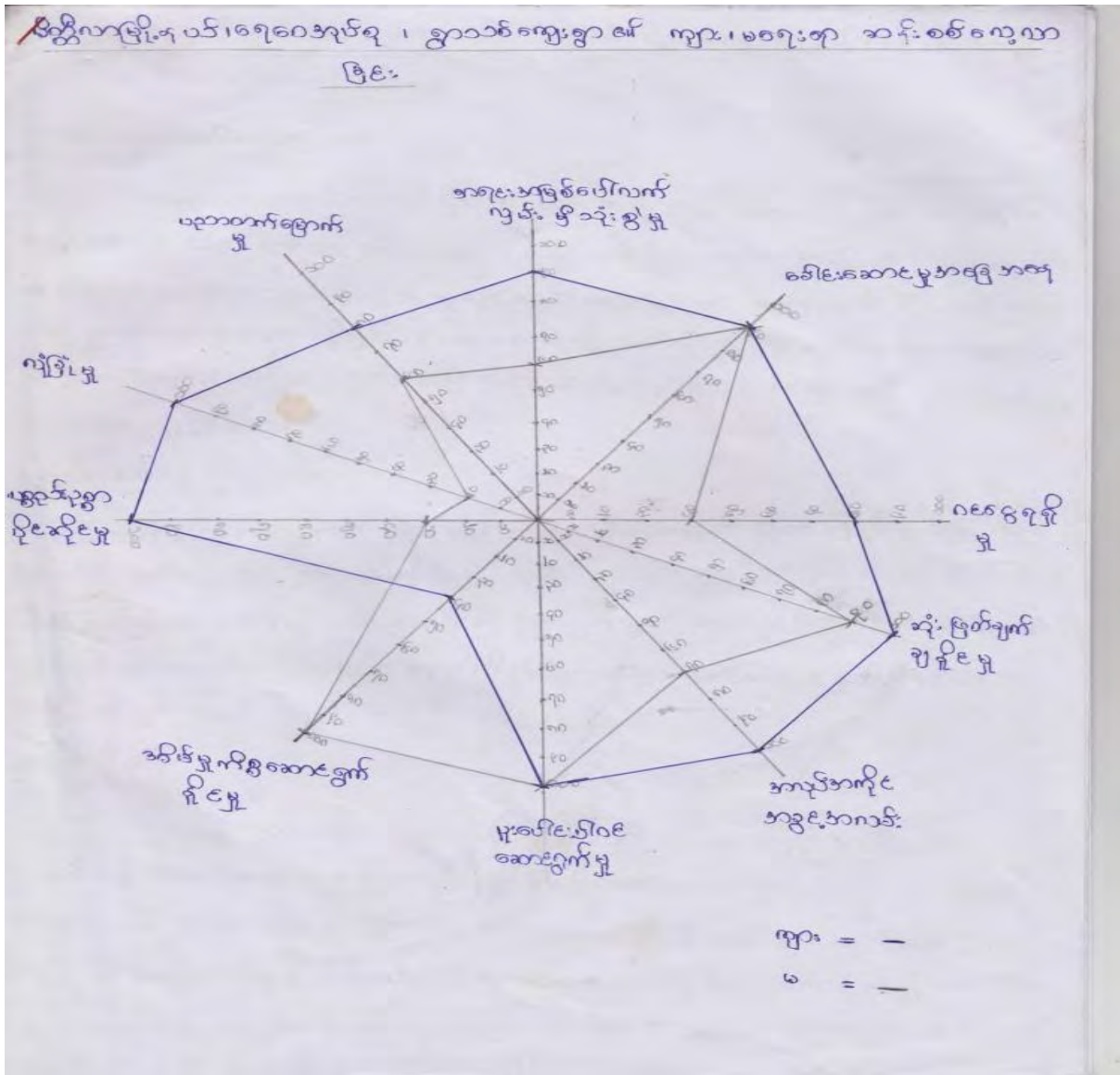
မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေဝေအုပ်စု၊ ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် အဖွဲ့အစည်းမှာ စုစုပေါင်း (၁၀)ဖွဲ့ ရှိပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသော နေရာများတွင် အဓိက ဦးဆောင်သူအဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ အမျိုးသမီး ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထအဖွဲ့သည် ကျေးရွာလူထုမှ အားကိုးရသောအဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာပွဲလမ်းသဘင်များ၊ လိုအပ်ချက်များ ကိုလည်း လုပ်ဆောင်ကူညီကြပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့သည်လည်း ကျေးရွာမှ အားထားရသော အဖွဲ့လေး တစ်ဖွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာမှ လိုအပ်သော နေရာတိုင်းတွင် သူတို့က အမြဲတမ်း ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဆယ်ကျော်သက် အဖွဲ့သည်လည်း အမှိုက်ကောက်ခြင်း၊ သန့်ရှင်းရေးများ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ကျူရှင်များလည်း သင်ယူလျက် ရှိပါသည်။ တောင်သူရံပုံငွေ အဖွဲ့သည်လည်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ တောင်သူများအား တောင်သူ ရက်ပတ်ချေးငွေလေးများ ပြေလည်စေရန်လည်း ချေးပေးထားပါသည်။ အမျိုးသမီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့သည် ဝက်မြူခြင်းလုပ်ငန်းအား ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကျေးရွာသူ/သားများ အလှည့်ကျစနစ်ဖြင့် ဝက်ချေးငွေများလည်း ချေးပေးထားပါသည်။ ကျေးရွာအတွက် ကျန်းမာရေး အရေးပေါ် ရန်ပုံငွေထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် သာရေး/နာရေးကိစ္စရပ်များတွင် အလှူငွေများ လှူဒါန်းခြင်း၊ ပြင်ပရေဘေးဒုက္ခဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ကူညီလှူဒါန်းခြင်းတို့ ပြုလုပ် လျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာအတွင်း လိုအပ်သော နေရာများတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ကျောင်းကော်မတီနှင့် မိဘဆရာ အသင်းသည် ကျောင်းသူ/သားများ ကျောင်းအပ်ချိန် ကျောင်း၏ ဝေယျာဝစ္စနှင့် လိုအပ်ချက်များ အတွက် အဓိကဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဂေါပကအဖွဲ့သည် ကျောင်း၏ ဝေယျာဝစ္စများနှင့် အလှူပွဲတော်များတွင် ဦးဆောင်ကာ ဆောင်ရွက်ပေးကြပါသည်။ မီးသတ် အဖွဲ့သည် ကျေးရွာတွင် လုပ်ဆောင်မှု နည်းပါးပါသည်။ နွေရာသီကာလများတွင်သာ မီးကင်းစစ်ခြင်း၊ မီးသတ်ပေးချက်များ ထုတ်ပေးခြင်း၊ မီးကင်းလှည့်ခြင်း၊ ပွဲတော်ကြီးများတွင်သာ ဆောင်ရွက်လေ့ ရှိကြပါသည်။

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ သာရေး/နာရေးကိစ္စများတွင် စီမံဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် အဓိကပါဝင်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ပါသည်။
လူငယ်အဖွဲ့	သာရေး/နာရေးပွဲများတွင် ဧည့်ခံကျွေးမွေးခြင်း၊ ဘာသာရေးပွဲများတွင် ပွဲဖြစ်မြောက်ရန် အတွက် ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုခြင်း။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဦးဆောင်ပြီး တက်ကြွစွာလုပ်ဆောင်ခြင်း။

SHG အဖွဲ့	ငွေစုခြင်း၊ ငွေချေးခြင်း၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ကျေးရွာလူထုအတွက် ကျန်းမာရေးအပေါ် ရန်ပုံငွေများထားရှိခြင်း၊ ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ သာရေး/နာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အလှူငွေများ လှူဒါန်းခြင်း၊ အကြမ်းဖက်မှုလျော့ချရေးအတွက် ဥပဒေပုဒ်မများအား ခေါင်းဆောင်မှု မျှဝေခြင်း၊ ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သော ဗဟုသုတများမျှဝေခြင်း၊ ကျေးရွာမီးလင်းရေးအား ရေရှည်ဖြစ်ရန် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီအဖွဲ့	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအား အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိကပါဝင်လုပ်ဆောင်ပြီး၊ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက်လည်း စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်ဆောင်ပေးပါသည်။
ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့	လစဉ်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ပြီး ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ ဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ရေး အကြောင်းများ၊ ဖုန်းနှင့်ပတ်သက်သော ကောင်းကျိုး/ဆိုးကျိုးများအား မျှဝေခြင်း၊ BBC ရေဒီယိုဇာတ်လမ်းတွဲအကြောင်း နားထောင်ခြင်း၊ အပတ်စဉ် ကျေးရွာသန့်ရှင်းရေးများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဦးပုလဲသည်များအား ဒါနလုပ်ဆောင်ခြင်း။
ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့	ကျောင်း၏လိုအပ်ချက်များအား ဖော်ထုတ်ရွေးချယ်ပြီး ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းကာ ဖြေရှင်းပေးခြင်း၊ ဆရာ/မများတွေ့ဆုံပြီး ကလေးများ၏ ပညာရေးအခြေအနေများအား ဆွေးနွေးခြင်း။
ဂေါပက	ဘာသာရေးပွဲများတွင် ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်အောင် ဦးဆောင်ပြီး စီမံခန့်ခွဲပေးခြင်း၊ ဘုန်းကြီးဝေယျာဝစ္စများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း။
တောင်သူအဖွဲ့	ဥလတစ်ကြိမ်တွေ့ဆုံပြီး ငွေစုခြင်း၊ စိုက်ပျိုးစရိတ်များချေးပေးပါသည်။ (အဖွဲ့ဝင်များအား)
မီးသက်အဖွဲ့	ဧည့်သည်အဖွဲ့တွင် မီးသက်အဖွဲ့မှ မီးသတ်ပေးရေးမှတ်တိုင်ခြင်း၊ မီးငြိမ်းသက်ရန် သတိပေး နှိုးဆော်ပေးခြင်း၊ မီးချိတ်၊မီးကတ်၊ ရေပုံးများပြုလုပ်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ပေးခြင်း။
ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
UN-HABITH	ကျေးရွာ၏ သောက်ရေးနှင့်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းကိုသာလုပ်ခြင်း။
AAM	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့ချရေးလုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်ပါသည်။ ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည် ဆောက်ခြင်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်ကိုကျေးရွာအတွင်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပြီးဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတိုးပြ မှင့်နိုင်ရန်။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

အရင်းအမြစ်အပေါ် လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲမှု

အရင်းအမြစ်အပေါ် လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၆၀%)ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများသည် (၁၀၀%)ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများအောက် အရင်းအမြစ်အပေါ် လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲမှုတွင် နည်းနေခြင်းမှာ အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများလောက် အင်အားမရှိခြင်း၊ မိဘများက အမျိုးသမီးများကို လွှဲပြောင်းပေးအပ်မှု နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် အရင်းအမြစ်အပေါ် လက်လှမ်းမီသုံးစွဲမှုတွင် အမျိုးသမီးများ နည်းနေခြင်းဖြစ်သည်။

ခေါင်းဆောင်မှု အခြေအနေ

ခေါင်းဆောင်မှု အခြေအနေတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၉၀%)ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများသည်လည်း (၉၀%)ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် မခံချင်စိတ်ထားရှိခြင်း၊ အမျိုးသားများကလည်း အမျိုးသမီးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပေးခြင်း၊ အမျိုးသမီးများကလည်း ယုံကြည်မှု အပြည့်ရှိခြင်းတို့ကြောင့် ခေါင်းဆောင်မှု အခြေအနေတွင် အမျိုးသမီးများက နည်းနေခြင်းဖြစ်သည်။

ဝင်ငွေရရှိမှု

ဝင်ငွေရရှိမှု အပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများသည်(၄၀%)ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၈၀%) ရှိပါသည်။ ဝင်ငွေ ရရှိမှု အပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများ နည်းနေခြင်းမှာ မိဘများက ပြင်ပ လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်ရာ၌ စိတ်မချခြင်း၊ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ငန်းများ၌သာ အချိန်ကုန်နေခြင်း၊ လုပ်ခလစာ ကွာဟမှုရှိခြင်းကြောင့် အမျိုးသားများသာ ဝင်ငွေရရှိသော လုပ်ငန်းများတွင် အများဆုံးလုပ်ကိုင်ရခြင်းတို့ကြောင့် ဝင်ငွေရရှိမှု အပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများ နည်းနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်မှု

ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၉၀%)ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများသည် (၁၀၀%) အပြည့်ရှိပါသည်။ ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား အနည်းငယ်ကွာဟမှု ရှိပါသည်။ ရပ်ရေး၊ ရွာရေး အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား ညှိနှိုင်းဆုံးဖြတ်သော်လည်း အမျိုးသားများကသာ အများဆုံး ဦးစားပေး ဆုံးဖြတ်သွားခြင်း၊ ကလေး၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စားဝတ်နေရေး ကိစ္စများတွင် အမျိုးသားများက ဆုံးဖြတ်ချက်ချ၍ လုပ်ဆောင်သွားခြင်းကြောင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုတွင် အမျိုးသမီးများ နည်းနေခြင်းဖြစ်သည်။

အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း

အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းတွင် အမျိုးသမီးများသည်(၇၀%)ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများသည် (၁၀၀%) အပြည့်ရှိပါသည်။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများအောက် နည်းနေခြင်းမှာ အမျိုးသမီးများက အားနွဲ့ခြင်း၊ လုပ်ခလစာ ကွာဟမှုရှိခြင်း၊ ဝန်ထမ်းအလုပ် လျှောက်ရာတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အမှတ်ကို မြှင့်ပြီး အမျိုးသားများ၏ အမှတ်ကို နိမ့်ပြီး ခေါ်ခြင်း၊ မိဘများက အပြင်ထွက်၍ အလုပ် လုပ်ရာတွင် အမျိုးသမီးများအား စိတ်မချခြင်းကြောင့် မလွှတ်ခြင်းတို့ကြောင့် နည်းနေခြင်းဖြစ်သည်။

ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု

ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများမှာ (၁၀၀%) ရှိပြီး၊ အမျိုးသားများသည် လည်း (၁၀၀%) ရှိပါသည်။ ရပ်ရေး၊ ရွာရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရာတွင် အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား တန်းတူပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ကြသည်။ သာရေးနာရေး လုပ်ငန်းများတွင် ညှိနှိုင်းဆုံးဖြတ်ပြီး အမျိုးသားများက အမျိုးသမီးများအား နေရာပေး လုပ်ဆောင်သွားကြခြင်းကြောင့် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုတွင် အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား တန်းတူရှိ နေခြင်း ဖြစ်သည်။

အိမ်မှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု

အိမ်မှုကိစ္စဆောင်ရွက်နိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၁၀၀%) ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၄၀%) ရှိပါသည်။ မိဘများက အမျိုးသမီးများအား ငယ်စဉ်ကတည်းက အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ငန်းများကို ခိုင်းခြင်း၊ ဝင်ငွေ ရရှိသော လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်မှုနည်းခြင်း၊ အမျိုးသမီးများက မိမိကိုယ်တိုင် အိမ်မှုကိစ္စ လုပ်ရမည်ဟု ယူဆခြင်းတို့ကြောင့် အိမ်မှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်နိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများအောက် နည်းနေရခြင်း ဖြစ်သည်။

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု

ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများမှာ (၃၀%)ရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၁၀၀%) အပြည့်ရှိပါသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှုသည် အမျိုးသားရှိသော အိမ်များ၌ အမျိုးသား၏ အမည်ဖြင့်သာ မှတ်ပုံတင်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများလောက် အခွင့်အရေး၊ ရပိုင်ခွင့်များ နည်းပါး ပါသည်။ မိဘများကလည်း အမျိုးသမီးများအား ပိုင်ဆိုင် လွှဲအပ်မှု နည်းပါခြင်းကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများ နည်းနေရခြင်း ဖြစ်သည်။

လုံခြုံမှု

လုံခြုံမှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၂၀%) သာရှိပြီး အမျိုးသားများသည် (၁၀၀%)အပြည့် ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများ၏ လုံခြုံရေးသည် မိဘများက မိုးချုပ်ချိန်တွင် အပြင်ပေးမထွက်ခြင်း၊ အမျိုးသားများ၏ လှောင်ပြောင်ကဲ့ရဲ့မှုကို ခံရမှာကြောက်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများသည် လုပ်ငန်းတစ်ခုကို တစ်ယောက်တည်းသွားလျှင် အသက်အန္တရာယ် လုပ်ကြံမှုခံရမှာကြောက်ခြင်းတို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများ လုံခြုံမှုမရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

ပညာတတ်မြောက်မှု

ပညာတတ်မြောက်မှုအပိုင်းတွင် အမျိုးသားများသည်(၈၀%)ရှိပြီး၊ အမျိုးသမီးများသည် (၆၀%)ရှိ ပါသည်။ မိဘများက အမျိုးသမီးများကို အမျိုးသားများလောက် ပညာသင်ကြားမှု၌ အားမပေးခြင်း၊ အမျိုးသမီးများသည် အခြား နေရာများသို့သွားပြီး ပညာသင်ယူမှု မရရှိခြင်း၊ အိမ်မှုကိစ္စလုပ်ရခြင်းကြောင့် ပညာရေးကို အချိန်မပေး နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် အမျိုးသမီးများက ပညာတတ်မြောက်မှု အပိုင်းတွင် အမျိုးသားများအောက် နည်းနေရခြင်း ဖြစ်သည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မီးကင်းအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီး S.H.G (၂)ဖွဲ့၊ ဆယ်ကျော်သက် အဖွဲ့များဖွဲ့စည်းထားလျက်ရှိသည်။ ၎င်းအဖွဲ့အစည်းများတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးကိစ္စ တော်တော်များများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပြီး အမျိုးသမီးအဖွဲ့မှ သာရေး နာရေးများတွင် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ရွာလူထုအတွက် အရေးပေရာ ကျန်းမာရေး အရေး ပေါ်ရန်ပုံငွေ ထားရှိထားခြင်း၊ ဝက်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ဆယ်ကျော်သက် အဖွဲ့မှ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ကျေးရွာသန့်ရှင်းရေးလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်ကြ သည်။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားမှုများ မည်သည့်အရာမျှ မရှိသေး ပေ။ မိုးခေါင်၍ သီးနှံများ နှမ်း/ပဲအမျိုးမျိုးတို့အား ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေအောင် စိုက်ပျိုးမှု ခြင်းအား စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်မှုများရှိသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တစ်စုံတစ်ရာ ကျရောက်လာ ခဲ့လျှင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများနှင့် သက်ဆိုင်သော ဗဟုသုတများ သိရှိမှု တွင် ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် သိရှိရန် လိုအပ်နေသည်။

သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ရာသီဥတုသတင်းအချက်အလက်များအား Radio မှ မုန်တိုင်းသတင်း၊ အပူချိန်သတင်းနှင့် မိုးလေဝသသတင်း အကြောင်းများ နားထောင်လေ့ရှိသည်။ မိုးခေါင်သောကြောင့် သီးနှံများမရ ရှိသောကြောင့် စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်း၊ ကလေးများအား ကျောင်းမထားနိုင်ခြင်း၊ အခြား အရပ်ဒေသတို့ အလုပ်ထွက်လုပ်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ရာသီဥတုဘေးဒဏ်ကျရောက် မကောင်း ခဲ့ပါက ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုများတွင် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။

ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ နှာစေး၊ ချောင်း၊ ဖျားနာလျှင်တော့ ရွာမှာရှိ ဆရာနှင့် ဦးဆုံး ပြုပြီး အရေးပေါ် ရောဂါ ဆိုးရွားမှုများရှိလျှင် ရွာနှင့် (၂၃)မိုင်ခန့်ဝေးသော မိတ္ထီလာပြည်သူ့ ဆေးရုံ သို့ သွားရောက်ကုသကြရသည်။

ရာသီဥတုအားကြိုတင်သိရှိရန် ကျေးရွာလေ့နည်းဖြင့် မိုးရွာမည်ဆိုလျှင် ပုရွက်ဆိတ်များ ဥသယ်ခြင်း၊ ဘီလုံးငှက်များ မြေပေါ်ကျခြင်း၊ လေငြိမ်ပြီး ပူအိုက်လာခြင်းတို့ ဖြစ်တတ်သည်ဟု မှတ်သားထားလေ့ ကြိုတင်ခန့်မှန်းလေ့ရှိကြသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	ကစားရင်းနှင့် လက်၊ ခြေထောက်များ ကျိုးခြင်း အလုပ် လုပ်ရင်း လက်/ခြေထောက်များ ကျိုးခြင်း	မိဘများနှင့် ဆရာ/ဆရာမများမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်။
လူမှုရေးဆိုင်ရာအိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	မိခင်၊ ဖခင်များနှင့် စွန့်ပစ်ထားခဲ့ခြင်း၊ မိဘများ၏ ဆူပူရိုက်နှက်မှုများအား ခံရခြင်း၊ (စိတ်အားလှုပ်ရသည်။)	ပတ်ဝန်းကျင်မှ စောင့်ရှောက်ရန်။
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများတွင်သာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရခြင်း။	-
စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများ	ကလေးအများစုမှာ အာဟာရပြည့်ဝစွာ မစားရခြင်း၊ ပုံမှန် မစားရခြင်း၊ မိဘများမှ စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေရန်။	မိဘများ စီးပွားရေး အဆင်ပြေရန်။
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများ	မွေးရာပါ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ချို့ယွင်းခြင်း (မသန်စွမ်း)အပူချိန် လွန်ကဲပြီး ခေါင်းမူး၊ ခေါင်းကို၊ ဖျားနာခြင်း။	ကျေးရွာရှိ ဆရာနှင့် ဆေးကုသခြင်း။
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	မိဘများမှ စီးပွားရေး အဆင်မပြေ၍ ကျောင်းထွက်ပြီး မိဘအား မိသားစု အတွက် ငွေရှာပေးရခြင်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း ကလေးများအတွက် ကျောင်းနှင့်ဝေး၍ လမ်းသွားရခက်ခဲခြင်း၊ ကျူရှင် မတက်နိုင်ရန် အရည်အသွေး မပြည့်မီခြင်း။	ကျောင်းသားများအတွက် ပညာရေးစရိတ် ထောက်ပံ့ပေးရန်။
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုများ	မိုးခေါင်၍ သီးနှံများ မရရှိခြင်း၊ စီးပွားရေး အဆင်မပြေခြင်း၊ စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်း၊ အပူချိန် လွန်ကဲပြီး ရောဂါများ ထူထပ်ခြင်း။	စိုက်ပျိုးရေး ရရှိရန်၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ရရှိရန်၊ သစ်ပင်များ စိုက်ပယ်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီဥတုဘေးအန္တရာယ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကလေးသူငယ်များတွင် တိုက်ရိုက်ထိခိုက်ခြင်း မဟုတ်သော်လည်း ရာသီဥတုဖောက်ပြန်၍ ဥပမာ မိုးခေါင်သောနှစ်တွင် သီးနှံများ အထွက်နှုန်း ကျခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေများလျော့၍ မိသားစုစီးပွားရေးခက်ခဲခြင်းမှတစ်ဆင့် ကလေးများ၏ ပညာရေး အတွက် ပညာသင်ကြားရန် ငွေအခက်အခဲရှိခြင်းကြောင့် ကျောင်းမှ ထုတ်ပယ်လိုက်ရခြင်း၊ တောင်သူများသီးနှံမရရှိသောကြောင့် လက်လုပ်လက်စားများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းများ ခက်ခဲ၍ ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ကလေးငယ်များအား ကျောင်းမထား နိုင်သောအနေအထား

များဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ တစ်ချို့သောကလေးများမှာ ကျောင်းတတ်ရောက်နိုင်ရန် နွေရာသီကျောင်းပိတ် ကာလများတွင် အလုပ်ထွက်လုပ်ရခြင်း၊ ထို့ကြောင့် အစာအဟာရ ချို့တဲ့ခြင်းများနှင့် နွေရာသီ ကာလ အပူချိန်လွန်ကဲသောအခါ ရောဂါများဖြစ်ပွားခြင်း ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိသည်။ မိဘများအနေဖြင့် စီးပွားရေးအား လည်ပတ်အောင်လုပ်ကိုင်နေရခြင်းများကြောင့် ကလေးများအား ဂရုစိုက်မှုတွင် အားနည်းမှုများရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကလေးများအနေဖြင့် ကစားရာမှ ထိခိုက်မိသောအခါ ခြေထောက်/လက်ကျိုးစသည့် ဖြစ်ရပ်များ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။ အဆိုပါအကြောင်းအရာအချက် အလက်များသည် ကလေးများနှင့် ရာသီဥတုဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပွားရာမှ အကြောင်းစပ်ဆက်၍ ဖြစ်ပေါ်နေသော အဓိကအချက်များဖြစ်သည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ကျေးရွာတင်ကျရောက်လေ့ရှိသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များမှာ မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန် လွန်ကဲခြင်း၊ လေထန်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသည်။ လွန်ကဲသော သဘာဝဘေး ဖြစ်စဉ် တွေကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် စပ်လျဉ်း သော မြေပုံများစသည်တို့အား ရေးဆွဲထားခြင်းမျိုး ကျေးရွာတွင်မရှိသေးပေ။

ရွာမှာ အန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း၊ ကြိုတင် ခန့်မှန်းမှုအား Radio နား ထောင်ခြင်း၊ တောက်တဲ့အော်သံ၊ လေ/မိုးဟု မှတ်ပြီး နောက်ဆုံး လေ ကျလျှင် လေထန် တတ်သည်။ ဘီလုံးငှက်ကလေးများ မြေပေါ်သို့ ကျလျှင်လည်း မိုးရွာသည်ဟု မှတ်ခြင်း၊ ပုံးမရည် တည်သော တပေါင်းလဆန်း ၁ ရက်၊ ၂ ရက်၊ ၃ ရက်တွင် ပထမဆုံးရက် လေတိုက်လျှင် မိုးဦး ကောင်းသည်၊ ဒုတိယရက် တိုက်လျှင် မိုးလယ်ကောင်းတတ်သည်။ နောက်ဆုံးရက်လျှင် မိုးနှောင်း ကောင်းတတ်ပြီး (၃)ရက်လုံး လေတိုက်လျှင် တစ်နှစ်လုံး မိုးကောင်းသည်ဟု မှတ်သားထား လေ့ရှိကြသည်။ အန္တရာယ်အား စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ၊ နည်းကိရိယာများ မရှိသေး ပေ။

အန္တရာယ်ကို ကြိုတင် အသိပေးရေးတာဝန်၊ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံများမှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် မီးသတ်ဖွဲ့ဟု ပြောကြသည်။ အဓိက တာဝန်ယူထားသူများမှာ ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးကျော်မင်း၊ ဦးစိန်ဝင်း၊ ဦးကံထွန်း၊ ဦးပိုင်၊ ဦးနေလင်းတို့ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသည်။ သတင်းအ ချက်အလက်များ မှတ်တမ်းတင်ထားသူ၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေးများအတွက် မီးဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းပေး၊ သတိပေးပြီး ကာကွယ်နိုင်ရန် ပြုလုပ်သည်။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား လက်ကိုင်ဖုန်း၊ ရေဒီယိုများ၊ ရုပ်မြင်သံ ကြားများ ရရှိသည်။ ထို့ပြင် ကျေးရွာသူ/သားအချင်းချင်း ပြောကြားခြင်းဖြင့် လက်ဆင့်ကမ်း သိရှိ ကြသည်။

အမျိုးမျိုးသော ကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည်၊ ရပ်ရွာ

လူထုတွင် မရှိသေးပေ။ လက်လှမ်းမှီမှုအင်မတန်နည်းပါးလျက်ရှိသည်။ ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား အော်လံအားအသုံးပြုပြီး သိရှိစေရန် ကြော်ငြာပေးသည်။ မီးဘေးအန္တရာယ်အတွက် သတိပေး သံချောင်းများခေါက်၍ သိတိပေးလေ့ရှိသည်။ ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ၊ သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး လုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်ရေးဆွဲ အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများ ပုံမှန်ရေးဆွဲထားရန်၊ တစ်ဦးချင်း၊ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်း သေချာပြုစုရန်၊ ခိုလှုံရာ အဆောက်အအုံများ ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်၊ ထိခိုက်လွယ်သူ ဦးရေစာရင်းများ သေချာပြုစု ထားရန် နှင့် အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ၊ အရေးပေါ် ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေရရှိရန် နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်၊ ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးရေးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်၊ အခြေခံအသိပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပိုစတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များ ရွာတွင်ချိတ်ဆွဲထားရန်၊ ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းတက်ရန်နှင့် နှစ်စဉ်ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ဆွေးနွေးအကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန် စသည်ဖြင့် လိုအပ်ချက်များ ရှိသည်။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

သင်ခန်းစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ဆောင်ရန်/ရှောင်ရန်များကို သိရှိရန်နှင့် လိုက်နာ ဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းမှု မရှိပါက သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီ အလွန်အကျွံသုံးခြင်း၊ လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းစသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုး များကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်း ကောင်းစွာသိရှိနားလည်စေရန် ဖြစ်သည်ဟု ရှင်းပြခဲ့ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်စစ်ဆေးခြင်း မေးခွန်းများမေးပြီး အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

ရွာတွင် လူမှုရေး ပဋိပက္ခများရှိဖူးလားဟု မေးရာ၊ မရှိဖူးပါဟု ဖြေကြသည်။ ပေါင်းစည်းစေတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ၊ အဖွဲ့အစည်းတွေရောရှိလားဟု မေးရာ ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများမှ အမျိုးသမီး S.H.G နှင့် ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့ တယ်ဟု ပြောကြသည်။ ဘယ်လို ပေါင်းစည်းစေတာလဲဟုမေးရာ ဟိုး အရင်က အမျိုးသမီးတွေ စုပေါင်းလေ့ မရှိဘူး၊ အခုချိန်မှာ စုပေါင်းပြီး ရွာ၏ သာရေး/နာရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လေ့ရှိပြီး ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့မှလည်း ကလေးအချင်းချင်း ပိုမိုရင်းနှီးလာခြင်း၊ လုပ်ငန်းများအား အတူတကွ လုပ်ဆောင် တက်လာသည်ဟု ပြောကြသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရေ)	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်တွင်ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေးချက် (မဖြစ်မှီ)	သတိပေးခပျက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ	နှိုင်းယှဉ်ချက်
တစ်ရွာလုံး မီးလောင်ခြင်း	XXX	X	XXX	XXX				XXX	XXX	၁၆
လေပြင်းတိုက်ခင်း	X	X	XX	XXX	XX			XXX	XX	၁၄
မိုးခေါင်ခြင်း	XXX	XXX				XXX	XXX	XXX	XXX	၁၈
ချောင်းရေလျှံခြင်း	XXX	X	X					XXX	XX	၁၀
ရေရှားခြင်း	XXX	X						XXX	XXX	၁၄
အပူချိန်လွန်ကြောင့် တိရစ္ဆာန်များသေခြင်း	XXX	X						XX	XX	၈

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေဝေအုပ်စု၊ ရွာသစ်ကျေးရွာ၏ ဘေးအန္တရာယ် အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းတွင် ဘေးအန္တရာယ်(၆)မျိုး တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ ၎င်းတို့မှာ (၁) တစ်ရွာလုံးမီးလောင်ခြင်း၊ (၂) လေပြင်းတိုက်ခြင်း၊ (၃) ရေရှားခြင်း၊ (၄) မိုးခေါင်ခြင်း၊ (၅) အပူချိန်လွန်ကြောင့် တိရစ္ဆာန်များသေခြင်း၊ (၆) ချောင်းရေလျှံခြင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။

(၁) တစ်ရွာလုံး မီးလောင်ခြင်း

ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် တစ်ရွာလုံး မီးလောင်ခဲ့ဖူးပါသည်။ နွေရာသီတွင် ဖြစ်ခဲ့ပြီး (၃)ကြိမ် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ မီးလောင်ခြင်းသည် (၅)နာရီခန့် ဖြစ်ခဲ့ပြီး ပြင်းအားအလွန်များပါသည်။ မီးလောင်ခြင်းကြောင့် နွားများသေဆုံးခဲ့ပြီး လူတစ်ဦးလည်း သေဆုံးခဲ့ပါသည်။

(၂) လေပြင်းတိုက်ခြင်း

လွန်ခဲ့သော (၃)နှစ်ခန့်က လေပြင်းတိုက်ခဲ့ပါသည်။ လေပြင်းတိုက်ခြင်းသည် မိုးရာသီတွင် ဖြစ်ခဲ့ပြီး (၁)နာရီခန့် ကြာမြင့်ခဲ့ပါသည်။ လေပြင်းတိုက်ခြင်းသည် အရှိန်အလည်အလတ်ရှိပြီး ပြင်းအားအလွန်များပါသည်။ လေပြင်းတိုက်ခြင်းကို တစ်ရွာလုံးခံစားခဲ့ကြရပြီး အိမ် (၁၀)လုံး ပျက်စီးခဲ့ခြင်း၊ အိမ်သာများ ပြိုကျခြင်းတို့ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

(၃) မိုးခေါင်ခြင်း

လွန်ခဲ့သော (၇)နှစ် (၈)နှစ်ခန့်မှစ၍ မိုးခေါင်ခဲ့ပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းသည် (၁၂)ရာသီလုံး ဖြစ်ခဲ့ပြီး သတိပေးချက်များ မကြာခဏ ကြားနေရပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းကို တစ်ရွာလုံးခံစားခဲ့ရပြီး သီးနှံများ အထွက်နှုန်း နည်းခြင်း၊ စားဝတ်နေရေး မပြေလည်ခြင်း၊ ပညာရေး နောက်ကျခြင်းများ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

(၄) ချောင်းရေလျှံခြင်း

ချောင်းရေလျှံခြင်းသည် အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်နေပြီး မိုးရာသီတွင် အဖြစ်များပါသည်။ တစ်ရွာလုံး သွားရေး၊ လာရေးခက်ခဲခြင်း၊ ကျောင်းသားများ ကျောင်းသွားရာတွင် ခက်ခဲပါသည်။

(၅) ရေရှားခြင်း

လွန်ခဲ့သော (၅)နှစ် (၆)နှစ်ခန့်က ရေရှားခဲ့ပါသည်။ ရေရှားခြင်းကို တစ်ရွာလုံး ခံစားခဲ့ကြပြီး (၇)ကြိမ်ခန့် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ နွေရာသီတွင် အဖြစ်များပါသည်။ ရေအတွက် အချိန်ပေးနေရခြင်း ကြောင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် အချိန်မပေးနိုင်မှုများ ဖြစ်ခဲ့သည်။

(၆) အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းကြောင့် တိရစ္ဆာန်များသေခြင်း

အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းကြောင့် တိရစ္ဆာန်များ သေခြင်းသည် နွေရာသီအလယ်ပိုင်းတွင် အဖြစ် များပါသည်။ တစ်ရွာလုံးရှိ နွားများ မဖြစ်ပါ။ နွား(၉)ကောင်၊ ဆိတ်များ သေခဲ့ပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတု ရာဇဝင် မိုးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်)	မကြာသေးခင်ကာလ (၁-၂ လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၁။	ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် မိုးရွာသွန်းမှုနည်းပါးခြင်းနှင့် အပူချိန်များခြင်း	မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် အပူချိန်များခြင်း	မိုးရွာသွန်းမှုနည်းခြင်း။ အပူအအေးမမှီခြင်း။ တခါတရံရွာသွန်းသော မိုးရေချိန်မှာ များခြင်း	- သီးနှံများအောင်မြင်မှု မရှိခြင်း။ ပိုးကျခြင်း။ ဖျားနာမှုများဖြစ်ပေါ်ခြင်း။ လမ်းများပျက်စီး၍ သွားလာရခက်ခဲခြင်း။	ငှက်ကလေးများ နိမ့်နိမ့်ပျံသန်းပါက မိုးရွာမည်။ ပုရွက်ဆိတ် ဥနှင့်အစာသယ်ယူပါက မိုးရွာမည်	အချို့သော ရေသွန်း၍ ရေသာနေရာမျှားတွင် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးခြင်း။ နွေရာသီတွင် ချိုးရေအတွက် ချောင်းရေစီးဆင်းမှုအား ကစင်းပိတ်၍ ရေလှောင်ခြင်း။	- ကျေးရွာရှိ လူငယ်အဖွဲ့များမှ ချောင်းရေသိုလှောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း။ - ရွာတွင်းရေပေးဝေရေးကော်မတီ ဖုန်းဝန်ဆောင်မှုနှင့် ရေဒီယိုတိုမှ ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များရရှိခြင်း။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းများအား ခံစားနေရသည်။ ထိုဖြစ်စဉ်များကြောင့် သီးနှံများမဖြစ်ထွန်းခြင်း၊ ပိုးကျခြင်း၊ ဖျားနာခြင်းများ ဖြစ်ပွားနေသည်။ ထို့ပြင် မိုးရွာပါက မိုးရေချိန်များခြင်းကြောင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှုများ ရှိနေသည်။ ရာသီဥတုခန့်မှန်းမှုတွင် မိရိုးဖလာဒေသခန့်မှန်းချက်အရ ငှက်များ၊ ပုရွက်ဆိတ်များကိုကြည့်၍ မိုးဦးစောခြင်း၊ နောက်ကျခြင်းတို့ကိုသာ ခန့်မှန်းနိုင်ကြသည်။ ရာသီဥတု သတင်းအချက် အလက်များကို အဓိကအားဖြင့် ရေဒီယိုနှင့် ဖုန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများမှ ရရှိကြသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ရေစင်	စိုက်ပျိုးရေးတွင်း	စက်ချုပ်သင်တန်း	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးသင်တန်း	ခိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံ	ပန်းရံလက်သမားသင်တန်း	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေး)	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	စက်ပြင်သင်တန်း	ဆည်	စုစုပေါင်း
ရေစင်	X	စိုက်ပျိုးရေးတွင်း	ရေစင်	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးသင်တန်း	ရေစင်	ရေစင်	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေး)	ရေစင်	ရေစင်	ဆည်	၅
စိုက်ပျိုးရေးတွင်း		X	စိုက်ပျိုးရေးတွင်း	စိုက်ပျိုးရေးတွင်း	စိုက်ပျိုးရေးတွင်း	စိုက်ပျိုးရေးတွင်း	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေး)	စိုက်ပျိုးရေးတွင်း	စိုက်ပျိုးရေးတွင်း	ဆည်	၇
စက်ချုပ်သင်တန်း			X	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးသင်တန်း	စက်ချုပ်သင်တန်း	စက်ချုပ်သင်တန်း	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေး)	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	စက်ပြင်သင်တန်း	ဆည်	၂
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးသင်တန်း				X	ခိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံ	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးသင်တန်း	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေး)	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	စက်ပြင်သင်တန်း	ဆည်	၃
ခိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံ					X	ခိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံ	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေး)	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	စက်ပြင်သင်တန်း	ဆည်	၂
ပန်းရံလက်သမားသင်တန်း						X	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေး)	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	စက်ပြင်သင်တန်း	ဆည်	၀
မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေး)							X	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေး)	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေး)	ဆည်	၈
သစ်ပင်စိုက်ခြင်း								X	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	ဆည်	၅
စက်ပြင်သင်တန်း									X	ဆည်	၄
ဆည်										X	၉

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်ခြင်းကို ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ဖြစ်လေ့ရှိသော ဘေးအန္တရာယ်များမှာ မိုးခေါင်ခြင်း၊ မီးလောင်ခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခြင်း၊ ရေရှားခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းဖြင့် တိရစ္ဆာန်များ ပျက်စီးခြင်း၊ ချောင်းရေလျှံခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ ထိုဘေးအန္တရာယ်များအား ကာကွယ်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများမှာ ရေစင်၊ စိုက်ပျိုး၊ ရေတွင်း၊ စက်ချုပ်သင်တန်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်သင်တန်း၊ ခိုလှုံအဆောက်အဦ၊ ပန်းရံလက်သမားသင်တန်း၊ မျိုးကောင်း မျိုးသန့်(စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း)၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်း၊ စက်ပြင်သင်တန်း၊ ဆည်များ စသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ လုပ်ဆောင်ထားခြင်းဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ပထမ ဦးစားပေးမှာ(၁)ဆည်၊ (၂)မျိုးကောင်းမျိုးသန့် (စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း)၊ (၃)စိုက်ပျိုးရေးတွင်း၊ (၄)ရေစင်နှင့် သစ်ပင်စိုက်ခြင်း၊ (၅)စက်ပြင်သင်တန်း၊ (၆)သဘာဝဘေးအန္တရာယ်သင်တန်း၊ (၇)ခိုလှုံရာ အဆောက်အဦ၊ စက်ချုပ်သင်တန်းတို့ကို သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

အကြောင်းအရာ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	စုစုပေါင်း
ဆည်	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး အဆင်ပြေလာမယ်	၂	မိုးရွာလာမယ်၊ ကျန်းမာရေး ကောင်းလာမယ်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများသည် ငါးဖမ်းစားနိုင်ခြင်း	၁	၅
စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်	သီးနှံဖြစ်ထွန်းမယ် ၊ စီးပွားရေး အဆင်ပြေလာမယ်၊ စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေလာနိုင်မယ်	၃	လျှူနိုင်တယ်၊ သာရေး၊ နာရေး ကူညီပေးနိုင်၊ ပညာရေးတွေ ကောင်းမွန်လာနိုင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်လာနိုင်	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများကို မျှဝေပေးနိုင်ခြင်း	၂	၈
စိုက်ပျိုးရေး ရေတွင်း	ဥတု(၃)မျိုးလုံး စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း	၃	မိသားစုများ အတူတူနေထိုင်ခြင်း	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများကို မျှဝေပေးနိုင်ခြင်း	၂	၈
ရေစင်	ဟင်းသီး၊ ဟင်းရွက်ပင်တွေ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း	၂	ကျန်းမာရေးကောင်းလာတယ်	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများကို မျှဝေပေးနိုင်ခြင်း	၂	၇
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်			အသိပညာတိုးတက်လာမယ်၊	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများကို မျှဝေပေးနိုင်ခြင်း	၂	၅

အသိပညာပေးသင်တန်း			ကာကွယ်လာနိုင်ခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်း				
စက်ချုပ်သင်တန်း	အလုပ်အကိုင်ရှိလာမယ်၊ စားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေမယ်၊ မိသားစုဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်၊ ငွေကုန်သက်သာခြင်း	၃	အခြားနေရာမှာမအပ်ရခြင်း၊ အလွယ်တကူချုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများကို မျှဝေပေးနိုင်ခြင်း	၃	၉ဆ
ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံ			အန္တရာယ်ကာကွယ်နိုင်တယ်၊ လူမျိုးမရွေးနားနေနိုင်ခြင်း	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများကို မျှဝေပေးနိုင်ခြင်း	၃	၆
သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	အရိပ်ရ၊ အပူအအေးကာကွယ်နိုင်	၂	လေဒဏ်ခံနိုင်ခြင်း၊ မြေအောက်ရေမြင့်တက်လာနိုင်ခြင်း၊ မိုးရွာနိုင်ခြင်း	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ကို အကျိုးပြုနိုင်	၂	၇

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ရွာသစ်ကျေးရွာတွင် ဆည်ပြုလုပ်ရာတွင် စီးပွားရေးအရ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးအဆင်ပြေလာမည်။ လူမှုရေးအရ မိုးရွာလာမယ်၊ ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်လာမယ်၊ စုစုပေါင်းရမှတ်မှာ (၅)မှတ် ရရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ပေးခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးအရ သီးနှံဖြစ်ထွန်းမယ်၊ စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေလာနိုင်မယ်ဟု ပြောပြပါသည်။ လူမှုရေးအရ သာရေးနာရေးများ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်း၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်လာနိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှ ရွာများကို မျှဝေပေးနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ ရမှတ်မှာ (၈)မှတ်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေး ရေတွင်းကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးအရ ဥတု(၃)မျိုးလုံး စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း၊ လူမှုရေးအရ မိသားစုများ အတူတူနေနိုင်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိရွာများကို မျှဝေပေးနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း ရမှတ်မှာ(၈)မှတ်ဖြစ်သည်။ ရေစင်ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် စီးပွားရေးအရ ဟင်းသီးဟင်းရွက် ပင်များ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း၊ လူမှုရေးအရ ကျန်းမာရေးများ ကောင်းမွန်လာခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိရွာများကို မျှဝေပေးနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်းရမှတ်မှာ (၇)မှတ် ဖြစ်သည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အသိပညာပေး သင်တန်းပေးခြင်းဖြင့် လူမှုရေးအရ အသိပညာ တိုးတက်လာမယ်၊ ကာကွယ်လာနိုင်မယ်၊ ပြန်လည်ထူထောင်လာ နိုင်မယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများကို မျှဝေပေးနိုင်မယ်၊ စုစုပေါင်း ရမှတ်မှာ (၅)မှတ်ဖြစ်သည်။ စက်ချုပ်သင်တန်း ပေးခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးအရ အလုပ်အကိုင်ရှိလာမယ်၊ စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေလာမယ်၊ မိသားစုဝင်ငွေ ရှာဖွေနိုင်၊ ငွေကုန်သက်သာခြင်း၊ လူမှုရေးအရ အခြားနေရာများတွင် မအပ်ရခြင်း၊ အလွယ်တကူ ချုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိရွာများကို မျှဝေပေးနိုင်ခြင်း၊ စုစုပေါင်းရမှတ်မှာ (၉)မှတ်ဖြစ်သည်။

ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး ဆောက်ခြင်းဖြင့် လူမှုရေးအရ အန္တရာယ်ကာကွယ်နိုင်တယ်၊ လူမျိုးမရွေး နားနေနိုင်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများကို မျှဝေနိုင်ခြင်း၊ စုစုပေါင်း ရမှတ်မှာ (၆)မှတ်ဖြစ်သည်။ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းဖြင့် လူမှုရေးအရ လေဒဏ်ခံနိုင်ခြင်း၊ မြေအောက်ရေ မြင့်တက်လာနိုင်ခြင်း၊ မိုးရွာ နိုင်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အကျိုးပြုလာနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်းရမှတ်(၇)မှတ် ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးအရ အရိပ်ရ အပူအအေးဒဏ်ကို ကာကွယ်လာနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေပါဝင်မလဲ	ငွေကြေး	အချိန်
ဆည်၊ သောက်ရေနှင့် လယ်တော အနည်းငယ် ၊ ငရုတ်နှင့် ခရမ်းချဉ်	တစ်ရွာလုံး	ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် BRACED, AAM	ရွာ၏ အနောက်ဘက်၊ အင်ပင်ဝ၊ ကျောက်အိုးရွာချင်း ဆက်ချောင်းရွာ၊ (၅)ရွာချင်းဆက်	တစ်ရွာလုံးနှင့် BRACED, AAM	သိန်း(၆၀၀)	၂၀၁၈
စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာနှင့် သွင်းအားစု ပံ့ပိုးခြင်း	တစ်ရွာလုံး	သင်တန်း(၅)ရက်၊ လူ(၂၀)	ရေဝေ	အမျိုးသား/သမီး၊ လူငယ်	(၅)သိန်း	၂၀၁၆ (၁၀)လပိုင်း
စိုက်ပျိုးရေး ရေတွင်း(၅)တွင်း	တစ်ရွာလုံး	လယ်ယာနှင့် ဆည်မြောင်း	ရွာသစ်ကျေးရွာရှိ ယာတောများတွင်	တစ်ရွာလုံး	(၈၀)သိန်း	၂၀၁၆ (၁၂)လပိုင်း
ဘေးအန္တရာယ်အသိပညာပေးသင်တန်း	တစ်ရွာလုံး	သင်တန်း(၅)ရက်၊ လူငယ်(၂၀)	ရေဝေ	အမျိုးသား/သမီး၊ လူငယ်	(၈၀)သိန်း	၂၀၁၇ (၃)လပိုင်း
(စက်ချုပ်သင်တန်း) သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဆိုင်ရာသင်တန်း	(၁၀)ယောက်၊ အမျိုးသမီး	BRACED, AAM	မိတ္ထီလာမြို့	စိတ်ဝင်စားသော အမျိုးသမီးများ	(၇)သိန်း	၂၀၁၆ (၁၂)လပိုင်း
သစ်ပင်စိုက်ခြင်း(နှစ်စဉ်)	တစ်ရွာလုံး	သစ်တောဦးစီးနှင့် ချိတ်ဆက်၊ AAM နှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး သစ်ပင်များ တောင်းမည်။ ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း။	အိမ်တိုင်း၏ ခြံစည်းရိုးများတွင် စိုက်ပျိုးမည်။	စိတ်ဝင်စားသော ရွာသူရွာသားများ အားလုံး	(၁)သိန်း	၂၀၁၇ (၅)လပိုင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရေဝေအုပ်စု၊ ရွာသစ်ကျေးရွာ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်များမှ ဆည်ပြုလုပ်ရာတွင် တစ်ရွာလုံးအားကိုယ်စားပြု၍ လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်း စဉ်အား ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ AAM နှင့် BRACED တို့မှ အကူအညီတောင်ခံ၍ လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ဆည်တည်ဆောက်ခြင်းအား ရွာ၏အနောက်ဘက် အင်ပင်ဝ၊ ကျောက်အိုး၊ ရွာချင်းဆက်ချောင်း၊ ရွာ(၅)ရွာချင်းဆက်တွင် ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်း စဉ်အား ကျေးရွာလူထုနှင့် AAM, BRACED တို့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ပြီး၊ ငွေကြေးအနေနှင့် သိန်း (၆၀၀)ခန့် ကုန်နိုင်သည်။ လုပ်ငန်းစဉ်အား ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး

နည်းပညာနှင့် မျိုးကောင်း၊ မျိုးသန့်သည် ကျေးရွာ တောင်သူများအား သဘာဝဘေးဒဏ်ခံနိုင်သော စိုက်ပျိုးနည်းများရရှိရန်အတွက် သင်တန်း(၅)ရက်နှင့် သင်တန်းသားဦးရေ(၂၀)အား သင်တန်း ပို့ချခြင်းကို ရေဝေကျေးရွာတွင် ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ (၅)သိန်းခန့်ဖြင့် ၂၀၁၆ခုနှစ်အကုန်ပိုင်းတွင် ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးတွင်း(၅)တွင်းသည် ကျေးရွာတွင် ရာသီမရွေးစိုက်ပျိုးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက်နှင့် အဟာရအတွက် ဖူလုံမှုရှိစေရန် သိန်း(၈၀)ခန့် ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေဖြင့် ဆည်မြောင်းငြိန်ဖြင့် ချိတ်ဆက်၍ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အကုန်ပိုင်းခန့်တွင် ပြုလုပ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျေးရွာလူထုသိရှိစေရန် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ပို့ချပေးသော သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက်နှင့် ရာသီဥ တုအား မှီခိုလုပ်ကိုင်နေရသော စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ကောင်းမွန်မှုမရှိခဲ့ပါက မိသားစုစီးပွားရေး ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် အမျိုးသမီးများ တပိုင်တနိုင် စက်ချုပ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်၍ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုလုပ်နိုင်ရန် စက်ချုပ်သင်တန်းပို့ချမှုများ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ကျေးရွာ တွင် ခိုင်ခန့်၍ ကျယ်ဝန်းသောအိမ်မှရှိပေ။ ထို့ကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားနေစဉ်ကာလ သို့မဟုတ် ဘေးဖြစ်ပြီး ခိုလှုံရာအဆောက်အဦးအနေဖြင့် ခိုင်ခန့်ကောင်းမွန်သော အဆောက်အဦး တစ်လုံးဆောက်လုပ်လျှင် ကောင်းမွန်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုထိန်းသိမ်း ခြင်းအနေဖြင့် နှစ်စဉ် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းများ လုပ်ကိုင်လျှင် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်အား ကာကွယ်ခြင်း၏ သွယ်ပိုက်သောနည်းဖြင့် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောကြောင့် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းအား လုပ်ကိုင်မည်ဖြစ်သည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ရွာသစ်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသောလုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။

လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှအမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁) : ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂) : ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃) : ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

နောက်ဆက်တွဲ(၃) : ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

စဉ်	အမည်	တာဝန်	ဝတ္တရား
၁။	ဦးပိန်	ဥက္ကဋ္ဌ	ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအားလုံးတွင် လုပ်ငန်းဖြစ်မြောက်ရန် တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲ ရခြင်း၊ ပြဿနာများရှိလာလျှင် တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းပေးခြင်း။
၂	ဦးကျော်မင်း	အတွင်းရေးမှူး	ဥက္ကဋ္ဌနှင့်တွဲဖက် ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း၊ အစည်းအဝေးများ ပြုလုပ်ရာတွင် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရာတွင်လည်း ပြီးမြောက်အောင်မြင်အောင် တာဝန်ယူ နှိုးဆော်ပြီး ကိုယ်တိုင် လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။

၃	ဦးစိန်ဝင်း	စာရင်းကိုင်	လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရရှိလာသော ရန်ပုံငွေများအား တိကျစွာ စာရင်းဇယားနှင့် မှတ်တမ်းထားရှိခြင်း။ လုပ်ငန်းတစ်ခုပြီးမြောက်တိုင်း ကျေးရွာလူထုအား အစည်းအဝေးခေါ်၍ စာရင်းရှင်းတမ်းများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
၄	ဦးကံထွန်း	ဘဏ္ဍာထိန်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် ရရှိထားသော ရန်ပုံငွေများအား အလေအလွင့်မရှိအောင် သေချာစွာ သိမ်းထားရခြင်း။ လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရာ တွင် ငွေအားထုတ်ပေးသောအခါ လက်မှတ်/ ရက်စွဲနှင့်တိကျစွာ ထုတ်ပေးပြီး မှတ်သားထားရသည်။
၅	ဦးသိန်းဝင်း	အဖွဲ့ဝင်	ရပ်ရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အစည်းအဝေးများ ပြုလုပ်လျှင် မပျက်မကွက် တက်ရောက်ရသည်။ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင် ရာတွင်လည်း ဦးဆောင်၊ ဦးရွက်ပြုလုပ်ကာ တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ရသည်။ လုပ်ငန်းများအတွက် ငွေကြေးလိုအပ်မှု ရှိပါက ပိုင်းဝန်းရန် အလှူငွေများ ရှာပေးရပါသည်။
၆	ဒေါ်လှသန်း	အဖွဲ့ဝင်	ရပ်ရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အစည်းအဝေးများ ပြုလုပ်လျှင် မပျက်မကွက် တက်ရောက်ရသည်။ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင် ရာတွင်လည်း ဦးဆောင်၊ ဦးရွက်ပြုလုပ်ကာ တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ရသည်။ လုပ်ငန်းများအတွက် ငွေကြေးလိုအပ်မှု ရှိပါက ပိုင်းဝန်းရန် အလှူငွေများ ရှာပေးရပါသည်။
၇	ဒေါ်ကြည်အေး	အဖွဲ့ဝင်	ရပ်ရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် အစည်းအဝေးများ ပြုလုပ်လျှင် မပျက်မကွက် တက်ရောက်ရသည်။ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင် ရာတွင်လည်း ဦးဆောင်၊ ဦးရွက်ပြုလုပ်ကာ တာဝန်ယူ လုပ်ဆောင်ရသည်။ လုပ်ငန်းများအတွက် ငွေကြေးလိုအပ်မှု ရှိပါက ပိုင်းဝန်းရန် အလှူငွေများ ရှာပေးရပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

စဉ်	အမည်	ဌာန/အဖွဲ့	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးပိန်	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး	၀၉-၇၉၂၉၄၅၀၄၈
၂	ဦးကံထွန်း	ကျေးရွာမီးသတ်	၀၉-၇၉၇၆၀၅၂၆၈
၃	ဒေါ်လှသန်း	ကျေးရွာအရံသားဖွားနှင့် အမျိုးသမီးအကြမ်းဖတ်မှု လျော့ချရေး	၀၉-၇၉၁၃၇၅၆၁၇

ရွာသစ်

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစာစစ်ဆေးမှု ပုံစံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
တည်နေရာ _____
လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်းကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မှန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ)

မြေငလျင် / ဆူနာမီခြင်း / မိုးရေခြင်း / အမှု
အုပ်ချုပ်မှုဦးစီးဌာန

အုပ်ချုပ်မှုဦးစီးဌာန

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဝဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး
သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်)
မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ _____

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား _____ ရှိပါသည် မရှိပါ ✓
ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။
ရှိပါသည် မရှိပါ

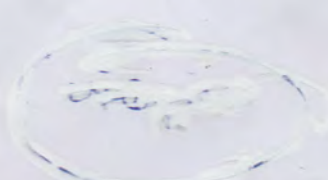
ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် ယူဆသို့ ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
(အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ ✓
အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ ✓
၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ ✓
ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

စစ်တမ်းကောက်ယူသည်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ _____
အားနည်းချက်များ _____
အကြံပြုချက်များ _____

ရွာသစ်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် အကြံပြုချက်များ
အကြံပြုချက်များ _____

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ထုနာမီ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>မိုးများသောမြေပြိုမှု</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) 	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ ☐ မိုးရေချိန် ☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) ☐ အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် ဓလေ့များရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ။ <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☐ မရှိပါ။

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

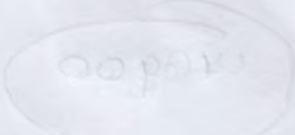
အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ *အန္တရာယ် ကို စောင့်ကြည့် လေ့လာခြင်း များ မရှိပါ။*

အကြံပြုချက်များ

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ

<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ✓ ☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ✓ ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် အခြား 	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ✓ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရုံး ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ (သတင်းပြန်ကြား)သည် ✓ နေရာရပ်ရွာဌာနများ အခြား <p>စာရွက်အပိုသုံးပါ။</p>
--	---

ခုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ရှိ မရှိ

တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။

- ၀ ဦးဝင်း
- ၁ ဦးဝင်း
- ၂ ဦးလင်း
- ၃ ဦးကျော်မင်း
- ၄ ဦးကျော်မင်း
- ၅ _____
- ၆ _____
- ၇ _____
- ၈ _____
- ၉ _____

သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း
တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။

ရှိ မရှိ
အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။

(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး
စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပေးကို
ကပ်ထားပါသလား။

ရှိ မရှိ

မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန် မရှိပါ။

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ

ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ခွဲစည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား
စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ - သေအန္တရာပင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မြေသေတ္တာ

အကြံပြုချက်များ ဦးမင်းဦး ဖွဲ့စည်းပေးပါ။

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။
အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်

လက်ကိုင်ဖုန်း

AM / FM ရေဒီယိုများ

VHS / HF ရေဒီယိုများ

ရုပ်မြင်သံကြား

အရေးအပါကြိုတင်သတိပေးသည် နေရာ

နယ်မြေရေခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း

စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း

အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း

အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား တေင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်မြေပြင်/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များ၏ ဝိသေသကိန်းများ ချက်ချင်း

အားနည်းချက်များ: ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် ကျောက်ဒဏ်ခတ်ခြင်းများ

အကြံပြုချက်များ: မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များကို ပိုမိုတိကျစေရန်

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း:
- လက်ကိုင်ဖုန်း: (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လွှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း:
- အချက်ပြ ဥသြ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း:
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း: မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ

အားနည်းချက်များ

အကြံပြုချက်များ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

နာသေးအိန္ဒြေမြေပုံခြေ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကျွဲပြားနေသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံအမျိုးအစားများ

- ရေ
- စွမ်းအင်
- မီးခိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
- အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်ပတီ
- အခြား

- ဘေးကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား
- လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ
- ပို့စတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ
- တောင်းခံရန်
- အခြား (ရှိပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ **ရပ်ရွာလူထု မှ ဘေး အန္တရာယ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး နှင့်**

အားနည်းချက်များ **အန္တရာယ် ရှောင် ရှောင် နှင့် အခြား အဖွဲ့အစည်းများ**

အကြံပြုချက်များ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှုကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက်၊ တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

မိမိတို့အဖွဲ့အစည်းသည် ချက်ချင်း ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်စွမ်း ရှိပါသလား။

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အခြေအပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အနစ်ချစ်လင်းညွှန်ချက်များ

၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ

၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း

၅။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း

၆။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

၇။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း

၈။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

၉။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၀။ သုံးသပ်ချက်များ

အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ

လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ

လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ